

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Knyltér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, augusztus 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérezik: Tapolcza.**
- A leleplezett néppárt.**
- Az európai hadak Peking előtt.**
- Párisban kitüntetett magyar kiállítók.**
- Tömeges válópör az imádkozás miatt.**
- Négyezer korona tévedés.**
- Az áruló gipsz-öntvények.**
- József főherczeg Nagyváradon.**
- A hatvenéves király.**
- Utazás a hozomány körül.**
- Tárcza: A Hidi-tanya pusztulása.** Irta: Irányi Dezső.
- Regény-Csarnok: Modern Ophélie.** Fordította: Liptai Imre.

Tapolcza.

Budapest, augusztus 16.

Álljunk meg ennél a kis községnél, a melynek nevét az ország közönsége rendszerint csak képviselőválasztások alkalmával hallja s az utóbbi tiz esztendőben nem sok örömmel, lévén Tapolcza egy képviselőválasztókerület olyan székhelye, amelyen a követválasztások nem igen esnek meg verekedés vagy botrány nélkül.

A tapolczai kerület tulnyomó nagy részét vastag nyaku magyar kálvinisták lakják.

Alapjában véve derék nép, amelyet a filloxera pusztítása azonban elszegényített és ennek folytán elkészerített. Ezt az állapotát lelketlen kortesek arra használták föl, hogy megtéveszték őket és megmetyejezzék lelküket. Így történt, hogy ebben az ősi függetlenségi kerületben előbb

antiszemita, majd néppárti programot valló politikust választottak meg képviselőnek. A szegény nép ennek bizony kárát vallotta. A választás után nem törődött velök sem az egyik, sem a másik képviselőjük.

A józan magyar nép azonban lassanként belátta azt, hogy mind szédelgés és ámitás az, amit korteseik összehazudnak, a hazát nem veszélyeztetni semmi, csak az, hogy a politikai küzdelmekbe még felekezeti viszályt és felforgató, törvénybontó törekvéseket is visznek.

Ez a magyarázata a keddi tapolczai képviselőválasztásnak. A néppárt már hetek óta agitált, verte a nagy dobót az egész kerületben, a többi politikai pártot szinte elijesztették és mert nem akarták az országos csendet és nyugalmat megháborítani, félreállottak az utolsó napokig. Ekkor lépett fel a szabadelvűpárt jelöltje, Hertelendy, a kit az egész kerületben örömmel fogadtak és üdvözöltek.

Igy történt, hogy rövid három nap alatt diadalt aratott a szabadelvűség zászlaja.

Nagy és fényes diadal az, amelyet kicsinyelni nem lehet. Bizonyítja a választók józanságát és bizonyonyítja a szabadelvűpárt vonzó erejét. Es dicsőséget hozott a pártnak és az ez által képviselt eszméknek egyaránt.

De nemcsak ezért örülünk mi a tapolczai diadalnak, hanem örülünk azért is, mert ezzel letörtük a néppárt szarvait és mert újabb ösztönt és bátorságot me-

rit a szabadelvűpárt ezen esetből a különböző álló nagy küzdelemhez. A hazááruló klerikális reakció tehát felsült és reméljük, nem is egyhamar fog magához térni.

A leleplezett néppárt.

— Országosan szervezett népesalás. —

Arad, augusztus 16.

Tudvalevő hogy a boldogtalan emlékü obstrukciós parlamenti üléseken a néppárti korifeusok rágalmazták leghangosabban a szabadelvű pártot a választási vesztegetésekkel, gyanusították annak vezetőségét a pártcélokra meg nem engedett módon való pénzgyűjtéssel, sőt néppárti befolyás hatásának tulajdonítható Ugronnak az a minősíthetetlen eljárása, hogy Bánffy bárót, egy bécsi klerikális lapban denunziálta s ráfogta, hogy a párt kasszával nem számolt el.

Hát most pedig olyan titkos pénz hárcsolás és országos szédelgés sült ki a néppárt vezetőségére, mely e pártot nemcsak erkölcsileg bélyegzi meg, hanem — ha az ügyesség komolyan veszi a dolgot — még a büntető bíróság elé is juttathat egyes vezetőket.

A hólapda.

Egy veszprémi kanonok, valami Rhédey, leveleket küldött szét az országban, melyekben felszólítja a czimzetteket, hogy a levélre bélyegeket ragasszanak s 24 óra alatt továbbítsák, míg 4 frt. nem gyűl össze, azután küldjék vissza; de nem csak ezt, hanem két pél-

TÁRCZA.

A Hidi-tanya pusztulása.

Irta: Irányi Dezső.

I.

Jól elrejtve fák közé, bokroktól környezve, állott Hidi Samu tanyája s még csak a nyáron is kéménye tetejéről csak a gólyafészkek látszott le, úgy eltakarta a sűrű lomb, meg a Póshalom, mikor úgy messziről nézte az ember.

Azóta azonban átzugott rajta a hűvös szél és ime, milyen változás esett a kis tanyán.

Nincs már rajta gólya, elköltözött melegebb tájra, hol napsugár szó aranyhálót a mezőkre, a harmatos fűben csillan meg a futonc-bogár aranyos háta.

A lombos, sugaras fák is megváltoztak.

Tört ágak ott a föld porában mutatják, hogy vihar, nagy vihar járt erre. És ugyan-csak ott a földön leélt falevelek zörgő harasztot alakítottak a zizegő lombokból, melyek még a nyáron teli voltak madárdallal, madár-füttvel.

Látszik már erre az egész kis tanya is, mert pusztává lett a Póshalom is, csak a tüskés tarló mutatja, hogy még nem is oly rég pitypataty szólt itt rengő buzakalászkok közt és csillanó kasza fénylett gazdaemberek erős mar-

kai közt, míg távolabb marokverő lányok igyekeztek versenyt notázni a pacsirtával, mely égbe furta énekét.

Hát lent ugyan mi történt?

Ott is megsuhogtatta az ősz zord szelét? Meg bizony.

A kis tanyában, ebben a galambduczban lakott Hidi Samu, a fiatal gazda, feleségével Arany Ágnessel.

Fiatal házasság volt, alig egy éve, hogy rájuk adta a pap az áldást és ime, ott van már a fekete selyemkendő Arany Ágnes fején a fekete bánat fekete szemében s a fekete holló a galambducz tetején.

Amint megsuhogtatta az ősz zord szelét a kis tanya felett, elvitte annak a koronáját, a fiatal gazdát, a sötét sirba.

S ott maradt árván, árván ez a fiatal patyolatasszony, kinek volt olyan fehér az arcza, mint amilyen fekete a selyem kendője volt, volt olyan kerek válla, mint a milyen a kerek ég alja, amerre a szép asszony éppen most tekint a végtelenségbe.

Oda hajtja le fejét karjára, mely jó puha támaszték a gonddal terhelt főnek, de rossz-szul teszi, hogy a fekete ruha ujját feltúrte rajta könyökig, mikor most éppen nincs munkában.

Ha valaki meglátja annak a két gömbölyű karnak bódító alabastrom fehérségét, bizony még megtalálja rontani.

II.

Gerencsér Nagy Imre könnyű kis kocsijába befogott s neki vágott az országutnak.

Vigan robog a könnyű kis kocsija a poros uton, nem nehéz a lovaknak sem.

A két pej meg sem érzi, hogy terhet huz, csak akkor prüszköl, ha a szembejövő bikanyál éppen oda ér a szemé elé vagy orra alá s viteit tovább magát.

Merre?

Arra ni! a Póshalom felé.

Oda tart Gerencsér Nagy Imre.

Talán csak nem a szép fiatal özvegy asszonyhoz?

De bizony ahhoz.

Ni már elhagyta a halmot is és beka-nyarodott a dülőtra, mely odavezet a kis tanyához.

A szép asszony amint meghalja a kocsi-zörgést, fölrezen.

Ugyan ki lehetett neki az elő látogatója azóta?

Mégis van hát valaki, kinek eszébe jutott s vigasztalni akarja?

Ekkorra már oda is ért Gerencsér Nagy Imre kocsija a kis tanya udvarára.

Arany Ágnes kiment elébe és köszöntötte a vendéget.

— Tessék beljebb kerülni.

Es nyitotta volna kifelé a pitarajtót.

— Köszönöm hugom, nem sok időm van

dányban másolják a levelet és továbbítják. Ez a hólapda, mely ha sikerül, milliókat eredményezhet. A gyűjtés bevallott célja egy nagyon szegény család jóléte volt.

A hólapdás gyűjtő iv szórul-szóra ekképen hangzik:

T. Isten áldása legyen a szives adakozón!

Ezen gyűjtés azért rendeztetett, hogy a nemes szívű adakozók csekély áldozattal segítsenek egy nagyon szegény családon. A ki ezen lapot megkapja, kéretik 1. v. két 10 kr. bélyeget felragasztani a lap tiszta részére névaláírással ellátni s 24 óra alatt továbbítani.

A továbbítás addig történik, míg az összeg 4 frt. Az utolsó lesz oly szives a következő címre küldeni: Rhédey Gyula kanonok-plébános, Veszprém. Minden akakozó kéretik legalább 2 másolatot készíteni, s mindkét lap homlokára ezen levél betűje után következőket írni, bélyegekkel aláírással ellátni.

A jó szívű adakozók kéretnek a gyűjtést mihamarább továbbítani, nehogy fennakadást szenvedjen.

Isten áldása a jószívű adakozón!

A nagyon szegény család természetesen a néppárt. Kapnak ugyan a hireért egyes magán emberek is némi támogatást, de csak a kik a néppárt érdekében működnek. Így — miként a M. Sz. írja, mely a fentebbi levelet is közölte — rendes segély járt ki annak az embernek, aki a Zichy Aladár gróf vezetése alatt álló központi kath. fogyasztási szövetkezetnek állandóan utazó vigéce a vidéken, akit már több ízben elfogtak és becsuktak; és aki azon a czimen, hogy a vidéki fogyasztási szövetkezeteket látogatja, mindenütt izgat a nép között a reakció érdekében.

Egy másik rendes segélyezettje Rhédeynek egy hamis bukás miatt hosszabb fogsággal büntetett ember, aki lourdesi csodatévő vízzel is kereskedik, de voltaképpen utazó ügynöke a néppárt központi irodájának detektív szolgálatokra is. Mind a kettő különben a néppárti ujságoknak előfizetőket s hirdetőket toborz a fővárosban s országsszerte.

A jámbor célú pénzgyűjtés.

Hogy azonban a fentebb ismertett hólapda nem az egyedüli módja és eszköze a néppárti kortes-pénz gyűjtésnek, azt bizonyítja a következő levél, melyet szintén a M. Szó nyomán közlünk:

tölteni való. Az ujságból olvastam, hogy hirdette hugomasszony az eladást. Azért jöttem, hogy egyet-mást megvegyek.

— No azért csak kerüljön beljebb, hogy ne vigye el az álmomat.

— Ilyen jókor reggel, hát nem aludta ki magát az éjjel?

Dehogy aludott; az olyan szép asszony, kiben duzzad a vér, a szenvedély, ugyan hogy tudna aludni a gyászos fészken?

Bementek és letelepedtek a sarok asztalhoz.

Arany Ágnes mind a két kezére ráhajította az a szép fejét és úgy nézett a fiatal Gerencsér Nagy Imre arcába.

Az embert megbódította ez a nézés.

De furcsa szeme van ez asszonynak, gondolta magában.

És lesütötte a szemét.

De csakhamar felemelte.

Akkor aztán oda esett a szemének a látása azokra a gömbölyű karokra. Oszt hallani kezdte a selyem keszkenő finom suhogását, zörgését.

És érezni kezdte az asszony lehelletét, pedig közel sem volt hozzá.

Megsimítá homlokát, mintha elakarna onnan üzni valamit.

— Az ám, úgy érzem, hogy bódult vagyok, pedig még bort sem ittam ma.

— Hát apró-cseprő gazdasági eszközöket akar kigyelmed vásárolni? No, jöjjön ki, a szüben vannak fölhalmozva. Én tudok

Főtisztelendő ur!

Ismeretes bizonyára Ön előtt is az a mondás, hogy a háborúhoz pénz kell, és ismét pénz és újra pénz.

Mi is küzdelmet folytatunk, a mely szintén pénzbe kerül.

Nem vesztegetésre kell nekünk a pénz, mert hiszen annak még elfogadásától is óva intjük pártfeleinket.

Hanem kell a pénz sok mindenféle egyébre. Pl. ezen és hasonló nyomtatványok, melyek nélkül el nem lehetünk, ezekbe kerülnek. Az iroda költségei, a zászlók, jelvények és egyéb alkotmányos költségek a választásoknál, ismét ezeket, sőt százezreket igényelnek: szóval pénz nélkül nem mozoghatunk.

Vannak és lesznek nagylelkű férfiak és nők egyaránt, kik bőkezűleg nyitják meg erszényüket, de mindent tőlük sem kívánhatunk, várhatunk.

Tisztelettel és bizalommal fordulunk tehát ft. Urasághoz, kegyeskednék Ön maga is segíteni pártunkat, de ezenfelül azokat a kik községében erre képesek, felszólítani sziveskednének teheiségök szerint és évenként támogatni a néppártot, alajgyezvén a mellékelt ívet és megnevezvén azt az összeget, melyet évenként nekünk szán. Ha az a nyomorult, földhöz tapadt Irland, mely csak 6 millió katolikust számított, tudott O'Connell idejében, a mienkhez hasonló célra évenként 100,000 fontot, v. i. a mi pénzünk szerint egy milliónál több forintot áldozni: mennyivel inkább megtehetné ezt a 9 millió katolikust számláló Magyarország, mely távolról sem oly szegény, mint Irland népe vala akkor!

És e segélyezés annál fontosabb, mivel általa nemcsak anyagilag nyer a párt, hanem szellemileg is, mert az, a ki pénzzel istápolja, bizonyára szavazatával és befolyásával is fogja azt pártfogolni.

Hogy a szegény nép előtt az adakozásról ne méltóztassék szólni, talán mondanunk is jólösleges, nehogy azt higgyék, hogy ha a néppárt tagjai lesznek, fizetniök is kellend s így vonakodjanak a párt programját elfogadni, aláírni.

Kegyeskedjék végül azt a csekély fáradságot is magára vállalni, hogy a begyűlt összegeket, a melyeket pontosan nyugtázzandunk, az idén is és minden évben szeptember hó 15-én (az aratás után valamely megbízható egyén által beszédvén) az aluljegyzett irodának beküldeni sziveskedjék.

Igy fog csak az ügy rendes medrében folyhatni, és a párt tájékozva lenne az iránt, hogy mennyire számíthat évenként biztosan és hogy így, ha a következő években az adakozók száma szaporodnék is — a mint esdjük,

rajtuk. Özvegy asszonynak nem való a gazdálkodás.

Most jut eszébe Gerencsér Imrének, hogy ez az asszony özvegy is.

— Haj, ha...

Gondolta magában, de nem mondta ki és követte az asszonyt.

Odakinn aztán a szinben széthánytak-vettek mindent.

Ott hevert sorban Gerencsér Nagy Imre előtt ásó, kapa, kasza, borona, eke, kocsí, egyéb efféle eszközök.

Megvette.

Aztán kiment ismét a tanyába, hogy írást csináljanak róla.

A szép asszony oda tette a férfi elébe a tintát, papírost és kisasszonyderekú tollat és porzót.

De nem tudott írni.

Szeme csak ott függött azon a két palyolat karon és azt gondolta, milyen melegen tudnának ezek a karok ölelni.

S egyszerre azon vette magát észre, hogy azokat a kezeket kezében tartja, azokat az orcákat csókolja, azokat a karokat öleli.

Mintha feleségét nem ölelte volna, mintha annak csókot soha sem adott volna.

III.

Bekanyarodott az ősz télbe.

Köd, nehéz köd borult a vidékre és sűrűn szitált a hó.

Gerencsér Nagy Imre utra készült.

hogy szaporítani méltóztassék is — mennyire terjeszkedhetik.

A szent és fontos, nagy horderejű cél, valamint, ft. Uraságod bizalmát figyelembe véve bizalommal tekintünk a jövőbe.

Kiváló tisztelettel

A néppárt orsz. központi irodája.

A nevezett fővárosi lap e levélhez következő megjegyzéseket füzi:

Ime a néppárt egyenesen figyelmezteti a papokat arra, hogy a népet bolondítsák el, nehogy megtudhassa, hogy pénzt kell adnia a néppárt céljaira. Az ily bolondítás egyik sikeres és bevált neme: a hólapdagyűjtés. Ennél se tudja az adakozó, hogy a néppártnak ad. A néppártnak pedig sok oka van a nép előtt titkolózni, mert jól tudja, hogy egyenes uton nem férközhetik a becsületos magyar nép lelkéhez. Érti, hogy ez a józan magyar nép, — ha megtudná, ha felismerné az országbolondító néppárt titkos törekvéseit, homályos céljait, — furkós bottal verné ki e hazafiatlan kéregetőket a háza tájékaról.

Sajnos, úgy állunk már e hazában a tiszta választások korszakának előestéjén hogy ez a furkós bot nemsokára mint az önvédelem nélkülözhetetlen eszköze fog az emberek markába szorulni.

Közöltük mind a két levelet mert a sajtó kötelességének tartjuk a politikai, sőt a közérkölcsökbe ütköző ilyen eljárásokat bármely párt részéről történjék, megbélyegezni.

Itt országos gyűjtés folyik hazug czimen hazug és csalárd módon, elszámolás nélkül. Felhívjuk azon illetékes tényezőket, melyek a hazaáruló nemzetiségi izgatóktól a Janku-alapot elkobozta, lépjenek közbe a hazaáruló reakzionariusok Janku alapjának is elkobzására és gyűjtőinek perbefogására.

TÁVIRATOK.

Körber a királynál.

Bécs, augusztus 16. (Saj. tud. táv.)
A király ma Körber osztrák miniszterelnököt ismét ho szszabb magánkihallgatáson fogadta.

Crispi cikke.

Róma, augusztus 16. (Saját. tud. táv.)
A Stefani-ügynökség Crispiének egy cikkére hívta fel a figyelmet, a mely a Ri-

Azt mondja a felesége neki:

— Ne menj most, csunya itéletidő van.

Gerencsér Imre csak fogott.

— Hallod Imre, nem jó lesz így. Téged megrontott valaki.

Az csak nem szól neki.

— Hónapok óta kószálsz, csatangolsz a pusztákon, minden cél nélkül, családodra nem is hederitesz már.

Gerencsér Imre lehajtotta fejét, mintha mondaná, úgy van

— Te oda mulatsz valahol, itthon pedig alig-alig van betevő falatunk. Pusztulunk, vesztünk.

Nézd ott az asztalon. Az mind bírósági végzés. Adósodunk és dobra vernek bennünket.

Én már nem birom.

Párnám, dunnám, czihám, mind eladtam már, kenyérre valónk nincs és itt az irás, hogy liczitalják már a földünket a betáblázók.

A férj nem szerette hallani a szemrehányást.

Az asszony csak folytatta:

— Odalenn meg a másik szobában jéggé fa gynak a gyerekek. Kiért teszed, kiért hagysz el bennünket? Nyomorult koldusok leszünk holnap, mert eladják a tanyánkat. Nem jobb volna, ha beszélnél a hitelezőkkel, hogy várjanak ujig?

Szomoruan felelte a gazda:

— Nem használ már az sem.

vista Maritima című lapban jelent meg ezzel a címmel: *A tengeri védelemért*. Ebben a cikkben kiemeli a szerző, hogy noha a hármasszövetség már 18 éve áll fenn, Olaszország ezalatt a hosszú idő alatt nem tudta védelmét szervezni. 1860-tól máig 2,650.000.000 lírát fordított haditengerészetre, a nélkül, hogy annak fejlődése lépést tartott volna a költségvetés emelkedésével. Crispi megjegyzi, hogy az olasz haditengerészet, a mely 1890-ben még harmadik helyen állott a világ tengeri hatalmasságai között, most a hetedik helyre szorult. Ma még Sziciliát sem tudja megvédeni Olaszország. Nagy és erős hajóraj nélkül nem tarthatjuk meg Olaszország külföldi gyarmatait. Olaszország gazdasági jövője kötelességünk képezi, hogy új piacokat keressünk a szélső Keleten. Crispi azzal végzi fejtegetéseit, hogy kérve-kéri a kormányt, segítsen ezen a bajon, mert megfelelően erős flottáról lemondani annyi volna, mint lemondani az egyetlen reményről, a melyre Olaszország a megpróbáltatás órájában számíthatna.

A transzváli háború.

London, augusztus 16. (Saját tud. táv.) A *Daily Mail* jelenti Lourenco-Marquezból tegnap kelettel, hogy e hó 14-én oda érkezett egy 35 személyből, nagyobbára asszonyokból álló orosz ambulancia, de visszahívták, hogy azonnal Kinába menjen.

A *Daily Telegraph* jelenti Durbanból tegnap kelettel, hogy Buller tábornok Barberton felé tart.

Nagy szerencsétlenség.

Páris, augusztus 16. (Saját tud. táv.) A *Figaro* jelentése szerint a Clichy-téren történt tegnapi lóvasuti szerencsétlenségénél 35 személy sérült meg, de egy sem életveszélyesen.

Az európai hadak Peking előtt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 16.

Több távirati jelentés szerint az európai hadak már megérkeztek Peking alá, ahol a kínai hadsereget elsánczolva, védelmi állásba helyezkedve találták. Ezek után úgy látszik, rövid idő múlva megkezdődik a kínai bonyodalomnak komolyabb része, az erők összemérése.

Részint a hírek ellenmondása, megbízhatatlansága miatt, részint pedig, hogy az eddigi mozdulatok amugy sem voltak eléggé alkalmasak arra, hogy a harc kimenetelére következtethessünk belőlök, a pekingi tusa eredménye ez idő szerint teljesen kétséges. Csak a közeli napok eseményei nyújthatnak tájékozást a történendők felől.

Mai távirataink a következők:

London, augusztus 16.

Brodrick parlamenti államtitkár tegnap Witleyben beszédet mondott, amelyben a kabinet tevékenységét méltatta és a közben jelezte, hogy a választások nincsenek nagyon messze. A kínai eseményekre vonatkozólag kijelentette Brodrick, hogy akármit mondanak is, a kormánynak eltökélt szándéka, hogy az angol érdekeket mindenütt a világon minden eszközzel megvédje. — Angliának nagy érdekei vannak a Jangce völgyében. A kormány tehát, ha szükséges lesz, csapatokat fog partraszállítani Sanghaiban, hogy Angliát megvédje a törvénytelen és anarchia uralma ellen. Azt hiszi azonban, hogy a kínai helyzet most megnyugtatóbb, mint volt néhány nappal ezelőtt. A csapatok közel vannak Pekinghez és úgy a kínai kormány, mint a kínai hatóságok tudják, hogy a hatalmasságok személyesen fogják őket felelőssé tenni mindenért, ami a követségeket éri. Azt hiszi továbbá, hogy Waldersee grófnak, ennek a kiváló német tisztnek a Csiliben lévő haderők főparancsnokává való kinevezését mindenki kedvezően fogadja. A kinevezést már valamennyi hatalmasság elfogadta. — Anglia gyakran látta, hogy érdekei azonosak Németország érdekeivel. Reméli, hogy a csapatok jó baj-

társi viszonyban fogják kivívni a diadalt és hogy a közös eljárás még szorosabbá fogja fűzni a nagy nemzetet és Angliát összekötő kapcsolatot. A szónok azután örömet fejez ki a felől, hogy az angol tengernagynak és az angol főkonzulnak sikerült a Jangce völgyében megszereznie az alkirályok támogatását. Reméli, hogy befolyásuk véget fog vetni az anarchiának, amely nemcsak Kína jövőjét, hanem az egész világ békéjét fenyegethette volna.

London, augusztus 16.

A *Daily Express* jelenti Hongkongból tegnapi kelettel, hogy a szövetségesek e hó 13-án Peking elé értek.

London, augusztus 16.

A *Daily Telegraph* egy tegnap földadott washingtoni táviratot közöl, a mely szerint az ottani hatóságok úgy vélik, hogy a szövetségesek már Pekingben vannak.

London, augusztus 16.

A *Times*-nak jelenti Sanghaiból, hogy az alkirály e hó 12-én arra kérte az angol kormányt, hogy vonja vissza az indiai csapatok partraszállására vonatkozó parancsot. Noha az alkirály később ezt a követelést visszavonta, hogy elkerülje a nemzetközi megszállást, a brit kormány mégis elrendelte, hogy a csapatok partraszállítása tekintetében várják be további parancsait.

Róma, augusztus 16.

Salvago Raggi pekingi olasz követtől a londoni kínai követ közvetítésével egy e hó 9-én kelt távirat érkezett ide, a mely szerint Li-Hung-Csang-nak a békealkudozások vezetésére meghatalmazott miniszterré való kinevezését közölték Salvago Raggival és a többi pekingi követtel. A távirat megjegyzi, hogy a kínaiak folytatják a lövöldözést az angol követség ellen.

London, augusztus 16.

Sanghai távirat szerint a szövetséges csapatok hétfőn Peking alá érkeztek. E hirt a kínai hivatalok részéről megerősítik.

London, augusztus 16.

A *Daily Express* írja: A szövetséges csapatok közeledésének hírére a kínaiak nagyszabású védelmi munkálatokba fogtak. Egész haderejüket elsáncolták, de a hadak megérkezésekor nem álltak ellen.

Bécs, augusztus 16.

Wojcik Károly osztrák-magyar kapitány, akit Waldersee törzskarához osztottak be, a király kívánságára Ischlbe érkezett.

Berlin, augusztus 13.

Waldersee gróf, a kinában harcoló szövetséges csapatok fővezére hétfőn délben különvonaton utazik el Berlinből. Szombaton ünnepélyes fogadtatásban lesz része Kastelben, ahol a német császár is várakozik reá. Azután Veronába, majd a táborok egy részével Rómába megy, hogy Kinába való indulása előtt az olasz királyt meglátogathassa.

London, augusztus 16.

Sem az itteni kínai követséghez, sem pedig a külügyi hivatalhoz nem érkezett hiteles értesítés arról, hogy a szövetséges hadak Pekingbe érkeztek. Mindamelllett valószínűnek tartják, hogy az erről szóló hírek megfelelnek a valóságnak s a közeli napokban már érdekesebb híreket várnak a kínai eseményekről s a szövetséges csapatok dolgairól.

És felült a kocsi és elhajtattott a viharos télbe.

IV.

Amint Gerencsér Nagy Imre távozott, az asszony is öltözködéshez látott. Bemegy ő is a városba, nem hagyja azt a kis kunyhót feje fölött ellicsítálni.

Es ment, ment, neki a szélnek, neki a viharnak, neki a hónak.

Ráesteledett. Alig birta tovább, csonttá fagyott rajta minden és még mindig a tanyák közt tévelyeg.

Ni, amott egy kis tanyából még világol a mécs.

Csak még azt elérje.

De érzi, hogy nem bír tovább mozdulni, aztán beh' furcsa, egyszer elkezd melege lenni.

Az ám, minek menne tovább a tanyába, mikor a hó is olyan jó meleg, olyan altató takaró.

Es letette rá, a fehér lepelre, a jó meleg takaróra fáradt testét.

Az pedig amint oda huzta magához a szegény szenvedő asszonyt, nemcsak derékait adott neki, hanem letakarta lágyan puha, zillanó pihékkal, hogy ott aludjék örökké.

A hősik világított és Gerencsér Imre amint arra hajtott, észrevette a hóban a fagyott asszonyt. Megismerte benne a feleségét.

Felemelte kocsijába. Simitotta kezeivel, futta, huhogatta meleg lehelletével, — miközben mondá:

— Ébredj fel szentem, — megjobbulok már. — Az az asszony, aki elbocsátott, nem él már. Piros vérét vettem, hogy úgy megpusztított.

Miért nem is beszéltél szívemre hamarabb. Arany Ágnes vére rég kicsordult volna.

De nincsen büns lehelletének olyan melegsége, hogy a szegény asszony fagyott ajkára életet csókoljon . . .

V.

Tél sem zugott soká, csak a kelő tavaszig és akkor új életre kelt minden.

Zöldülnek odakünn a tanya környékek mindenütt, csak a Hidi-tanya áll magánosan, szomoruan.

Pusztá már a környék is, mert nincs gazdája.

Az Arany Ágnes örökösei összeveszték az örökségen és pörre vitték a dolgot.

Es azóta hol egyik, hol másik atyafi vágja, törli ki a sudaras fákat, melyek egykor a Hidi-tanya pompájára szolgáltak.

A pör bizony nem épít. S ma-holnap a gólya is elköltözik a tanya kéményének tetejéről, a kémény meg ledől, a falakat lemossa az eső és elátkozott fészkek lesz.

Es csak azért, mert azokban a romokban viritott egykor a legszebb asszony: Arany Ágnes.

De hát miért is volt szíve annak a nagyon szép asszonynak?

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Szünet.

Szombat: Sztrogoff Mihály utazása, színmű.

Három előadásról.

(Színitanoda. — Kuruczfurfang. — Csepürágók.)

A szerdai ünnepnapon két előadás volt a színházban. Mindkét előadást szép számu közönség nézte meg és különösen a délutáni közönség mulatott a *Színitanoda* bohóságain és a női karszemélyzet furdözésén.

Este a *Kuruczfurfangot* adták, mely előadásnak különös érdekességet kölcsönzött az a körülmény, hogy a beteg *Mezey* szerepébe mondhatni az utolsó órában ugrott be *Bács Károly*. Nem kis vállalkozás volt ez az ő részéről, mert *Mezey* Bögözyje kabinetalakítás számba ment. Annál meglepőbb volt *Bács* sikere; mert ez a kiváló tehetségű művésznünk sok eredetiséggel ruházta fel szerepét és úgy tünt fel, mintha a legkisebb részletekig dolgozta volna ki Bögözy hálás alakját, pedig hát alig volt annyi ideje, hogy megtanulhassa a szerepét. A siker az ő nagy rutinjában rejlik és a közönség zajos tapsokkal jutalmazta meg a művészi játékot.

Ma este a *Csepürágókat* adták ugyanolyan sikerrel, mint azelőtt. Nagy hatást ért el *Rédei Szidi*, aki ma különösen ragyogtatta szép hangját és nagy verével játszott. *Felhő* Rózsit ugyancsak zajosan megtapsolták, különösen a madárdala tetszett, a melyet megismételtek.

Előadás közben *Rodans* mutatta be nyaktörő ugrásait, előadás után pedig *Akros* légtornászati mutatványai lepték meg a közönséget, különösen a színház tetejéről való halálugrás volt impozáns.

* **Ünnepi előadás** lesz szombaton este a nyári színházban. A naphoz méltó néma képeket állított össze *Bács Károly*, a király dicsőítésére. A királyt és királynét élőalakok is fogják személyesíteni a trónlépcsőjén, a mint minden rendű és rangu alattvalóik hódolatát fogadják az 1867. június 8-iki koronázáskor. A hódoló tablók után színrekerül itt először *Sztrogoff Mihály*, Jules Vernének ez a népszerű regényalakja, melyet *A piros hűgyelláris* szerzője *Csepreghy* Ferencz alkalmazott magyar színre. A darabban látványosságok, érdekesítő és mulatságos helyzetek váltják fel egymást. Az előadás egészen olyan lesz, mint a Népszínházban, hol azt szintén *Andorffy Péter* rendezte annak idején. A táncokat, melyek a darabban előfordulnak *D. Litzenmayer* Szidi tanította. A czimszerepet *Erczkövy* Károly játssza, a francia és angol hírlapíró népszerű két alakját *Andorffy* és *Fenyéri*, Ogarefet *Palágyi*, a czárt *Bács*, a nagyherceget *Mezey*. A nők közül *Angyal* Ilka Sangariát, *Bácsné* Marfát, *Turchányi* Nadiát játssza. — A szombati ünnepi előadásra a jegyek péntek délután is kiválthatók a téli pénztárnál 3—5-ig.

* **A temesvári színitanoda.** A következő sorokat vettük: Sok szülőt érdekel ama körülmény, hogy akik a színészeti pályára készülnek, rendkívül előnyös és teljes kiképzést nyernek az összes színpadi szakmára, (még az opera és operettre is) a hatóságilag is támogatott *Délmagyarországi Színművészeti Képezdében* Temesvárott, mely intézet 1896-ban alapított, s főcéljainak egyike: hogy a budapesti drágasággal szemben Temesvárott a képzelhető legolcsóbb életmódot nyujthassa, mert hiszen köztudomású, hogy legnagyobb művészeink leginkább a szegényebb néposztályból kerülnek ki. Míg tehát eddig csak óriási költséggel juthatott valaki teljes képzettséggel a színművészeti pályához, a Temesvárott létesített színművészeti képezdében a legkisebb áldozattal is teljes képzettség nyerhető (épp oly képesítés, mint a budapesti színművészeti iskolákban) és pedig bűnyes eredménnyel. Bizonyítja ezt ama körülmény is, hogy mindazok, akik ez intézetben végeztek, a legnagyobb városok színházaihoz nyertek előnyös szerződést. Nemes

intencziója az intézetnek az is, hogy szegény, de előnyös képességek teljes tandíjmentességgel tanulhatnak, sőt az iskola ellátásuk iránt is intézkedik. Az intézetben internátus is van a leányövéndékek számára, a hol a leg gondosabb felügyelet alatt vannak. Föltétel: megfelelő külső és tehetség. 4 elemi (nem szükséges polgári) osztály, férfiaknál 16-tól 28, nőknél 14-től 25 éves életkor. Válaszbélyeggel ellátott levelekre bővebb felvilágosítást is ad a Színművészeti Képezde igazgatósa Temesvára.

* **Girardi, mint Zsupán.** *Ischl*ből jelentik, hogy *Girardi* Sándor, a hirneves német komikus másodszor lépett fel ott a *Czigánybáró* Zsupánjában, óriási tetszést aratva. A színház, dacára a hőségnek, szorongásig megtelt mindkét előadáson. *Girardi* még három napig fog *Ischl*ben vendégszerepelni.

* **A Zenélő Magyarország,** zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XVI-ik füzeté a következő szép s értékes zeneújdonosságokat közli: I. *Orbán* Árpád „Csalogány sir”, magyar dal. II. *Huber* Sándor „Lyuk-lyuk-lyuk”, magyar népdal. III. *Gaál* Ferencz „Egyveleg szerb népdalok”. IV. *Schubert* Ferencz „Eji zene-Ständchen” hegedűre zongora kísérettel. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a Zenélő Magyarország minden füzeté. Evenkint 23 füzet minden füzet 10—10 oldal tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű újdonosságokból összeállítva jelenik meg. Előfizetési ára egész évre, 242 oldal tartalomra 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Egyes számok ára 60 fillér. Előfizetheti a most folyó III. negyedévre a Zenélő Magyarország (*Klöckner* Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapesten VII. Csengery-utca 62a, honnan jegyzékeket ingyen és bérmentve küldenek.

Párisban kitüntetett magyar kiállítók.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 16.

A párisi világkiállítás *jury superieur*-je szép számmal osztogatta a magyar kiállítók számára a kitüntetések. Mint tudósítónk jelenti, 145 grand prix, 240 arany érem, 322 bronz érem és 596 elismerő oklevél jutott a magyar kiállítási osztálynak; a mi összesen 1276 kitüntetés. Ebbe még nincsenek beleszámítva számos kitüntetések, a melyeket magánkiállítók kaptak.

Itt közöljük a magyar kiállítási pavillon tanügyi osztályának sikereit. A jury az I. csoportban (Nevelés- és oktatásügy) a következő résztvevőket tüntette ki: Az I. osztályban (Népiszkolai tanítás) a Grand Prix-t a magyar közoktatásügyi miniszteriumnak kisdédóvóért, továbbá *Liechtenstein* herczeg ausztriai kisdédóvói igazgatóságának és a horvát-szlavon kormányának ítélte oda. Aranyérmet kaptak: a magyarországi népiszkolai tanítók-egyesülete, a magyar tanszermuzeum, a szerajevói országos kormány népoktatásügyi osztálya, az eperjesi tanítónő-képző intézet gyakorlóiskolája. Közreműködési aranyérmet kapott *Gósz* dr. budapesti polgáriszkolai igazgató és a turóc-szent-mártoni *Matica* irodalmi egyesület.

A 2. osztályban (Középiszkolai tanítás) a Grand Prix-t a magyar közoktatásügyi miniszterium fiuoktatásért, a magyar közoktatásügyi miniszterium leányoktatásért, a boszniai kormány közoktatásügyi osztálya, a magyar nőképző-egyesület és az „Erzsébet királyné” leányiskola kapta. Aranyérmet kapott a horvát-szlavon kormány, a magyar *Kogutowicz* és társa czég és *Lendl* dr. Budapesten.

A 3. osztályban (Felsőbiskolai tanítás) a Grand Prix-t az osztrák közoktatásügyi miniszteriumnak, a horvát-szlavon kormányának, a budapesti magyar királyi műegyetemnek, *Eötvös* Lóránt bárónak és a magyar közoktatásügyi miniszteriumnak ítéltek meg. Aranyérmet kapott a szerajevói országos kormány közoktatásügyi osztálya és a szerajevói országos muzeum, a délszláv tudományos és művészeti akadémia Zág-

rábban, a magyar királyi bányászati és erdészeti akadémia, *Högyes* tanár, a magyar földtani intézet, *Lóczy* Lajos magyar egyetemi tanár, a magyar természettudományi társulat, a budapesti Kisfaludy társaság és a magyar mártartani központi intézet.

A 4. osztályban (Szakoktatásügy) aranyérmet kapott a budapesti országos mintarajziskola és a budapesti iparművészeti iskola.

Az 5. osztályban (Mezőgazdasági szakoktatás) a Grand Prix-t a magyar földmívelésügyi miniszterium és a budapesti magyar királyi állatorvosi akadémia kapta. Aranyérmet kapott a magyar-óvári m. kir. mezőgazdasági akadémia, a m. kir. földmívelés iskolák kollektív kiállítására, a horvát-szlavon földmívelés iskolák, a m. kir. földmívelési miniszterium erdészeti osztálya, *Bayer* dr., a debreczeni m. kir. gazdasági iskola és *Zimmermann* lovag. Közreműködési aranyérmet kapott *Hutyra* Ferencz dr. (budapesti állatorvosi akadémia) *Kossutány* dr., *Linnart* dr. és *Talmayer* dr. (magyar-óvári mezőgazdasági akadémia), *Nádaskay* dr. és *Rätz* dr. (budapesti állatorvosi akadémia), *Mollin* (horvát-szlavon mezőgazdasági iskola), *Müller* dr. (debreczeni földmívelésiskola).

A világkiállítás II. csoportjában (Művészetek) a következő osztrák és magyar művészek kaptak kitüntetések: Versenyen kívül: *Pausinger* Ferencz, *Bernatzik* és *Brozik*, Grand Prix: *Klimt*, aranyérem: *Angeli*, *Hynais* *Mehhofer*, *Benczur*, *Csók*, és *László*. Azonkívül még többen kaptak ezüstérmet.

Tömeges válópör

az imádkozás miatt.

— A szombatosok bajban. —

Arad, augusztus 16.

Az utóbbi években nagyon elszaporodtak nálunk egyes vallásfelekezetek, mint például a szombatosok, baptisták, adventisták, anabaptisták, a kik hiveiket többnyire az alsóbb néposztályokból szedik össze.

Ujabban, mintegy három-négy hónapja egy müncheni prédikátor ment Kolozsvárra és a szombatos vallásfelekezetnek gyűjtött hívőket, kik ma már nagy számban vannak. Ami jellemző a dologban, az, hogy a hivek legnagyobb részt férfiakból állanak. Több családos ember is van köztük, a kikre nagyon panaszkodnak a feleségeik. Azt mondják, hogy mióta beléptek a szombatosok közé, teljesen vége van a házi békének.

A múlt héten, pénteken este a Széchenyi-téren egy ház udvarából iszonyon kiabálás hallatszott. Nemsokára két férfi szaladt az utcára üldözve egy kis asszonyka által, aki egy separúvel volt felfegyverkezve. Az asszony az utcán is üldözte őket s csak miután egy pár ütletet mért rájuk, hagyott abba a futással és tért vissza a házba. A kérdezőknek eleinte vonakodott feleletet adni, végre azonban elbeszélte hogy az ura szombatos és már hetek óta nem dolgozik semmit. *Mártonosi* Péternek hívják és cipésmester. A szerencsétlen asszony sirva panaszkolta el, hogy három gyerekük van, kik közül a legnagyobbik hat éves. Ő mosással foglalkozik, de már nem bírja tovább a sok munkát. A férje csak mindig imádkozik éjjel-nappal s két hete már, hogy még egy talpalást sem csinált meg. Itt a nagy házbér, a gyerekeknek enni kell. De mindezt miből adja? Ha az urától pénzt kér, az ezt feleli:

— Az ur megsegít csak imádkozni kell!

És imádkozik tovább. Kedden, csütörtökön pénteken délután, szombat délelőtt és délután, vasárnap pedig délelőtt a gyülekezetbe megy és ott tölti el az időt. Más időtájban, midőn ott

hon van sem dolgozik, hanem akkor is csak imádkozik. Ez így megy nap-nap után. Már annyira kifogytak mindenből, hogy nincs mit enniök. Volt egy inas is a háznál, aki még csak dolgoztatott valamit, de az utóbbi időben az is felcsapott szombatosnak s most már ő is imádkozik az urával együtt.

Az asszony előbb az inast kergette el a háztól, hogy pusztuljon isten hírével és hadd lássa, hogy meg lehet-e élni az imádságból. Azután az urára került a sor. Elkergette őt is és el is válik tőle. A gazda és az inas egymást biztatják most:

— Az ur megsegít, csak imádkozni kell.

Ebben az egész dologban az a legkülönösebb, hogy míg másoknál az imádság a házi békének és egyetértésnek egyik főkélléke. addig a szombatosoknál éppen az imádság válik a rombolás illetőleg a családi boldogság felduló eszközévé.

A szombatos körökben az asszonynépség megunta már ezt a sok imádkozást és egyre-másra készülnek elválni férjeiktől, ha azok nem hagynak fel az áhitatoskodással. A férfiak azonban nem hajlandók szakítani vallási meggyőződésükkel és így tömeges válóperek vannak kilátásban.

Négyezer koronás tévedés.

— Szenzáció a telekkönyvi hivatalban. —

Arad, augusztus 16.

A nagyváradai törvényszék telekkönyvi hivatalában különös szenzáció akadt a múlt csütörtökön.

Egy szumányos atyafi kopogtatott be nagy alázatossággal s a telekkönyvi lapja iránt tudakozódott. Elmondta, hogy *Drugás Flóra*nak hívják, kisujfalusi földmivelő.

— Tessék felolvasni a lapomat — mondotta — magam sem tudom, hogyan állók.

A telekkönyvvezető előkereste *Drugás Flóra* birtokivét s a C. lapra fordított, melyre a terheket írják:

— Most vettek föl a kend birtokára 4000 koronát.

Drugás Flóra nagyott nézett, de aztán mosolyogva hajtogatta a fejét:

— Tréfál a tekintetes ur, mókázik velem. Nem kebeleztem én soha egy garast a jószágomra. Most akarok inkább fölvenni rája ezer pengőt.

Azonban az atyafinak fölmutatták a minden eskünél erősebb írást, amely kétséget kizáró módon tett bizonyosságot a *Drugás-birtok* megterheléséről. A 4000 korona a nagyváradai latin szertartású káptalan kezelése alatt álló agg papok nyugdíjintézete javára volt bekebelezve.

Drugás Flóra kétségbeesetten távozott a telekkönyvi hivatalból, ahova nemsokára *Kiss Döme* ügyvéddel tért vissza. Az ügyvéd felkutatta a birtokra vonatkozó összes írásokat, másolatokat, amelyekből meggyőződött, hogy a 4000 koronát *Stettner Lajos* szakadati körjegyző kezéhez utalták. Nyomban tanúságot tett erről *Schweiger Ede* dr., a káptalan ügyvédje is, aki a jegyző írásos elősmervényét is fölmutatta.

A kinosnak ígérkező eset azonban csakhamar elintézést nyert és pedig a legjobb módon. *Stettner Lajos* körjegyző jelentkezett a 4000 koronával. A telekkönyvbe esett tudniillik a hiba, amennyiben más *Drugás Flóra* birtokivére vezették rá a terhet. A jegyző észrevette ezt a végzésből, s a nevére utalt összeget vissza is tartotta. Mikor pedig *Drugás* ügyéről értesült, a 4000 koronát nyomban letette *Schweiger Ede* ügyvéd kezéhez.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Országos honvédegyülés. Honvédegyleteink országos bizottsága július hó 2-án tartott ülésében kimondotta, hogy a f. évi országos honvédegyülés október 3-ára hívassék egybe. Midőn erről az alulírt elnökség az aradi honvéd bajtársakat értesíti, felhívja minden egyes tagját, a ki netán a gyűlésen részt venni óhajt, hogy f. hó 20-ig az elnökségnél jelentkezék, hogy az utazási kedvezményutalvány lehetőleg megfelelő időben kézbesíthető legyen. Arad, 1900. augusztus 16. *Simay István*, egyleti elnök.

Az áruló gipsz-öntvények.

(Hamis pénz a szoborban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 16.

Ritka jó fogást csinált a szlavonai csendőrség. Egy nemzetközi pénzhamisító bandát fedezett fel és annak hat tagját letartóztatta.

Ezelőtt három hónappal — mint *Mitroviczáról* írják — egy *Sterio Antal* nevű olasz ember érkezett családjával *Jarak* szlavonai községbe, hol házat bérelt ki magának. Az előjárásnak mint szobrász jelentette be magát. Nemsokára a letelepedés után egy *Withe Thomas* nevű angol munkás, majd később még négy munkás: egy *Pernasznu Todor* nevű romániai, *Szircsev Sáro* szerbiai, *Schmidt Antal* porosz és *Vilabacska Antal* csehországi illetőségű emberek érkeztek meg, kiket *Sterio* szintén szobrászoknak mondott.

Ahogy ezek megérkeztek, nemsokára megkezdődtek a szállítások. Nagy ládákban küldték a gondosan becsomagolt gipszszobrokat *Rumára* és *Mitroviczára*. Az előbbi helyen *Petkovics Dusan* kereskedő, az utóbbi helyen pedig *Markovics Illa* kereskedő vette át a szállítmányokat és anélkül, hogy felbontották volna a ládákat, más czim alatt szállították tovább *Szerbiába*, *Romániába*, *Olaszországba*, *Poroszországba*, sőt még *Amerikába* is küldtek ládákat. Ez a két kereskedő viszont igen sok csomagot kapott külföldről, melyeket felbonthatlanul küldtek *Iarakra* *Sterio Antal* czimére.

A szállítmányokról mindenki azt hitte, hogy azok gipszszobrok. Tényleg azok is voltak, csak hogy a szobor üregei tele voltak tömve hamisított pénzekkel.

Ez a banda, mely czimül használta a szobrászot, a legnagyobb ügyességgel gyártotta a külföldi államok pénzjegyeit. A papir és ércpénzeket egyaránt hamisították s ezeket a hamisítványokat a már említett kereskedő útján szállították a külföldi megbízottjaikhoz, kik a hamisítványokat átvették és értékesítették.

Majdnem minden európai pénznemet gyártott a banda s műhelyük a legmodernebb szerzőmokkal volt berendezve. Ki tudja meddig gyártották volna a hamis pénzeket, ha egy véletlen eset el nem árulja őket.

A napokban két szállítmányt küldtek *Mitroviczáról* *Fiumén* át *Olaszországba*. A fiumei átrakodónál az egyik láda összetört, minélfogva a hajó nem vette át továbbszállításra. A szállító cég úgy akart segíteni a dolgon, hogy a törött ládát kiürítette egy más ládába s ezzel akarta tovább szállítani. A amint a ládát kinyitották, több gipszöntvényt összetörve találtak s óriási meglepetésre a gipszöntvények belseje olasz lírákkal volt megtömve.

A felfedezésről azonnal értesítették a rendőrséget, mely viszont a mitroviczai csendőrséget értesítette a felfedezésről. A csendőrség megkezdte a nyomozást s anélkül, hogy a mitroviczai kereskedőt értesítették volna, kikutatták, hogy honnan jönne a szállítmányok.

A csendőrség tegnapelőtt éjjel érkezett *Jarakra*, hol körülvették a *Sterio Antal* há-

zát és éppen munkában lepték meg az egész bandát.

A csendőrök megjelenése iszonyu rémületet idézett elő a banda tagjai között. A pénzhamisítók az ajtó felé rohantak, hogy kimeneküljenek, de a csendőrök utjukat állták. A nagy zürzavarban mégis sikerült négy pénzhamisítónak az ablakon keresztül elmenekülni, hatan, köztük a főmester, *Sterio Antal*, a csendőrség kezébe került.

A banda tagjainak megbilincselése után átkutatta a csendőrség az egész házat. Nagy mennyiségű kész papir és ércpénzeket találtak, majdnem valamennyi európai pénznemből. Ezeket a csendőrség lefoglalta.

A vizsgálóbíró megkeresésére letartóztatták még *Petkovics Dusan* és *Markovics Illa* kereskedőket, mint akik a bandának közvetítői voltak. A megszökött hamisítók neveit a banda tagjai eddig nem árulták el. A vizsgálóbíró pedig azon fáradozik, hogy a külföldi közvetítők nevét megtudja. A letartóztatott pénzhamisítók és a lefoglalt bűnjelkeket egyelőre *Rumára* szállították és ott folytatják a vizsgálatot, amely előreláthatólag még sok letartóztatást von maga után.

József főherceg Nagyváradon.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 16.

A király hetvenedik születésnapja, valamint a katolicizmus jubileuma alkalmából Nagyváradon fényes ünnepek folynak le, a melyeknek élén *Schlauch Lőrincz* biboros püspök áll. Ezek az ünnepek már ma kezdődtek *József* főherceg odaérkezésével kapcsolatban.

A népszerű főherceg mellőzni kérte ugyan a fogadtatást, de azért a pályaudvarban a lehető legfényesebb ünnepek folytak le. Ugyszólván az egész város talpon volt, hogy tanuja legyen a főherceg bevonulásának. Az állomáson megjelent *Lőrinczy* ezredparancsnok, *Fábrý* hadapród, *Bulyovszky* József polgármester, *Bimler* Károly főkapitány stb. *Schlauch* biboros remek diszfogatán *Winkler* nagyprépost hajtattott ki a püspöki titkárral, hogy *Schlauch* helyett a fogadtatáson jelen legyenek.

Mikor a főherceg fényes kíséretével a vonatból kiszállott, szünni nem akaró, lelkes éljenzés tört ki. A főherceget *Winkler* nagyprépost üdvözölte, mire a magas vendég így válaszolt:

— Örömmel jöttem ma újból Szent László városába és áldást, boldogságot kívánok annak minden lakójára!

Bulyovszky polgármester a város nevében mondott pár köszönő szót, azután a főherceg *Winkler* nagyprépost mellé beült a biboros diszfogatába s a közönség sorfala közt a püspöki rezidenciába hajtattott. A főherceg kíséretében érkeztek *Bolla Kálmán* altábornagy, adlátus, *Braun* alezredes, *Vaszary* és *Vécsey* százados, vezérkari tisztek.

A püspöki rezidencia bejáratánál *Schlauch* Lőrincz biboros fogadta a fenséges vendéget teljes diszben, élén a káptalannal és a papságnak. A környezetben volt *Pável Mihály* gör. kath. püspök, *Nyest* és *Laurán* gör. kath. kanonokok, *Mesterházy* kapuczinus perjel stb.

A mint a főherceg leszállt, a biboros elébe ment s mély meghajlással üdvözölte; majd hemutatta a görög katolikus püspököt és kíséretét. A főherceg fent a nagyteremben rögtön megérkezése után a klérus tisztelgését fogadta, melynek nevében *Schlauch* biboros így üdvözölte vendégét:

— A nagyváradai latin szertartású lelkészkar, valamint a görög katolikus egyház kép-

viselői s a kerületi papság hódoló tisztelettel járul fenséged elé, hogy ismét vendégül van szerencséje üdvözölhetni. Ezen alkalmat felhasználjuk arra, hogy hódolatunkat és törhetlen hűségünket kifejezzük felséges Urunk és királyunk iránt s egyszersmind kifejezzük fenséged magas személye iránt is hódolatunkat és szeretetünket. Fenséged a magyarok között él és személyes tapasztalásból tudja, hogy mily loyális ez a nemzet s mily loyális ez a papság, mely mindenkor törhetlen hűséggel és hódolattal viseltetik a felséges uralkodóház iránt. Legyen meggyőződve fenséged, hogy mindennapi imánkba foglgljuk, hogy Fenségedet és egész családját valamenyiünk legnagyobb öröme a Mindenható sokáig éltesse!

Az éljenzések elhangzása után a főherczeg a következőképp válaszolt:

— Fogadják legőszintébb köszönetemet ama szívélyes fogadtatásért, melyben ezuttal ujjalag részesítettek. Legyenek önök is meggyőződve, hogy az a ragaszkodás, a melyet Ő Eminenciája a biboros püspök ur oly szépen juttatott kifejezésre, bensőmben lelkes visszhangra talált. Jól tudom, hogy hazánknak és királyunknak a magyar klérus mindig a legerősebb támasza volt s már a multban, lettek légyen azok békes, vagy harcziás állapotok, mindig a papság volt a királynak és a hazának leghivebb, legerősebb oszlopa. Meghatva Ő Emenenciája szavaitól, kívánom, hogy az Isten legdusabb áldása legyen a kléruson és hogy ez az áldás ne hagyja el soha!

Perczekig tartó éljenzés kísérte a főherczeg válaszát, mely után a biboros bemutatta a jelenvoltakat. A főherczegnek mindenkihez volt egy-két barátságos szava. *Bunyitay* Venczel kanonoknak ezt mondta:

— Ön az a hires történetíró? Nagyon jól ismerem és szeretem a műveit.

Mesterházy kapuczinus perjelt így mutatta be a püspök:

— Fenség, ez az én kedves gyóntató atyám.

A főherczeg szeretettel rázta meg az ősz szerzetes jobbát.

Majd a napi programot vázolta a fenséges vendég.

— Délután \pm ugymond — lesz egy kis manőver odakint, de hogy mikor és hol, nem tudom. Azt már a tiszturak tudják jobban.

— Ugy hallottam — szolt most a biboros, hogy éjjeli gyakorlat is lesz s fenséged ma a mezőn, sátor alatt szándékozik tölteni az éjszakát. Ez kissé veszélyes vállalkozás nemcsak most, de más időben is.

A főherczeg mosolyogva válaszolt:

— Nemcsak az idő miatt veszélyes, de különösen veszélyes az én koromban. Mindennek daczára nincs kizárva, hogy a sátorban fogom tölteni az éjjelt.

Erre a főherczeg visszavonult, később pedig *Beöthy* László bihari főispánt fogadta.

Délben a biborosnál szűkebb körű ebéd volt, melyen részt vett a főherczeg is.

Délután Fugyi-Vásárhely alatt gyakorlatozott a katonaság, melynek mozdulatait a főherczeg élénk figyelemmel kísérte.

Holnap nagy katonai szemle lesz, szombaton pedig, a király születése napján, tábori mise. Ugyanakkor Schlauch biboros 124 területű diszebédet ad, melyen a királyt ő fogja felköszönteni.

HIREK.

A hetvenéves király.

— Ünnepi előkészületek. —

Augusztus 18-án minden évben ünnepel a magyar nemzet, Ő Felsége születésnapját ülvén meg.

Az idén nagyobb arányban lobog fel a szeretet lángja mikor a hetvenedik születésnapj ünnepet érjük meg.

Arad városa, mint az *Institoris* Kálmán a Nemzeti Szövetség elnökének lelkes hangú felhívása mutatja, erősen készülődik a méltó fényű megemlékezésre. 17-én, az előestén nagyszabású, zenés takarodó és szerenádo lesz, mely 8 órakor kezdődik. A menet az Attila-téri tüzőltő laktanyától indul ki, hol este 7 órakor lesz a gyülekezés.

A rendezőség ez uton is felszólítja a közönséget és a lámpionokat vivőifjuságot, hogy 7 órakor jelenjen meg a tüzőltő laktanya előtt, mert akkor fogja *Sztankovics* Milós tüzőltő főparancsnok a lámpákat kiosztatni. A menet zeneszó mellett járja be a város utcáit melyet ez alkalomra az ablakok gyertyalángjai világitanak be.

Az aradi református templomban Ő Felsége születésének 70. évfordulója alkalmából szombaton délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet fog tartatni.

Budapest fő- és székváros tanácsa ma délutáni ülésén — mint tudósítónk távirja — elhatározta, hogy a király születésnapján az összes templomokban képviseltetni fogja magát s több jótékony alapítványt tesz.

Az összes hivatalokban munkaszünetet tartanak, az épületeket fellobogózzák, péntek este pedig általános kivilágítást rendeznek.

— A kereszténység ünnepe Aradon. Kettős ünnep volt tegnap: egyházi és nemzeti. Egyszerre ünnepelte a város Nagyboldogasszony napját és a magyarországi kereszténység 900. ados évfordulóját. A szép ünnep külső pompája az esős idő következtében elmaradt, az esőverte városban nemzetiszín zászlók csak itt-ott voltak kitűzve. A minoriták-templomban mindazonáltal fényes egyházi ünnepség folyt le, melyen nagy közönség és számos küldöttség vett részt. A város törvényhatósága és tisztviselői élén *Salacz* Gyula polgármester, a megye küldöttsége élén *Dálnoki Nagy* Lajos alispán jelentek meg. Az ünnepi misét *Csák* Czirjék rendfőnök mondta; míg ezt megelőzőleg szónoklatot tartottak *Székely* Polikárp és *Novák* Adorján lelkészek.

— József főherczeg az aradi pinczeregyletnek. Az aradi pinczeregylet, — mint többször jeleztük — a jövő hóban ünnepli fennállásának ötven éves jubileumát. A jubileum alkalmából tartandó ünnepségekre meghivta az egylet József főherczegét is, a kinek megküldte az egylet ötven éves történetét luxus kiadásban. József főherczeg kabinetirodája tegnap köszönte meg leiratában a meghívást s egyben az egylet céljaira husz koronát küldött ajándékkul.

— Hajózás a Maroson. A Maros folyónak Zámától Aradig való szabályozása hosszú vajudás után a megvalósulás felé közeledik. — *Vancsó* Gyula, a radnai kerület országgyűlési képviselője, az érdekelt községek kérelmére ezen kérdésben a földmivelésügyi miniszternél eljárta. Alapos remény van arra, hogy a munkálatok, melyek ez idő szerint csak Konoptól kiindulólag folytattatnak, még ez évben Zámától kezdve megkezdődnek. A földmivelésügyi miniszter kiküldötte: *Lisnyay* Tihamér műszaki tanácsos, *Vancsó* Gyula képviselő kíséretében

a napokban bejárta az egész érdekelt vonalat és kiállításba helyezte, hogy minden község kérelmét figyelembe veszi. E nagy közérdekkel bíró munkálatok a Maros völgy szegény lakosságának birtokát fogják biztosítani a megsemmisülés ellen, de lehetővé teszik egyben, hogy a Maroson nagyobb hajók is közlekedhessenek, ami a Marosvölgy ipar és kereskedelmére óriási fontossággal bír.

— A tapolczai választás. *Mócsy* Antal néppárti képviselő halálával megüresedett tapolczai kerületben tegnapelőtt tartott képviselőválasztás, mint az már a tegnapelőtti délutáni órákban előrelátható volt, a szabadelvűpárt diadalával végződött. *Hertelendy* Ferenczet, a szabadelvű polgárság jelöltjét, 519 szavazat többséggel választották meg képviselőnek, a néppárti *Abaffy* Emil ellenében, a ki 874 szavazatot kapott. *Hertelendy* Ferencz csak a választást megelőzőleg három nap előtt lépett föl jelöltnek.

— Gyilkos terv Nikita fejedelem ellen. *Nikita* montenegrói fejedelem, a legkisebb európai állam uralkodója ellen gyilkos tervet szöttek az anarchisták. Ma, mint tudósítónk telegrafálja, Nápolyban két veszedelmes anarchistát fogtak el, a kik egyenesen azért utaztak Bécsből Nápolyba, hogy az épen ott időző fejedelmet meggyilkolják.

— Letartóztatott plebános. Mint egy *prágai* távirat jelenti, a cseh nemzeti egyház egyik lelkes előharczosát, a Rómától való elszakadási mozgalom legbátrabb zászlóvivőjét, *Iska* János dr. plebánost tegnap Prágában nyilvános gyűlésen letartóztatták. *Iska* volt az első, aki kiadta a Rómától való elszakadás jelszavát és aki legtöbbet is tett a cseh nemzeti egyház érdekében. A pápai diktatura ellen küzdött és Róma uralmának megtörése volt életcélja.

— Herczeg, mint tanár. Ottó főherczeg sógorát: *Miksa* szász herceget, a ki papi pályán működik, meghívták a freibourgi katolikus egyetem egyik tanszékére. A herczeg, mint tudósítónk jelenti, valószínűleg elfogadja az állást.

— Aradi hamis bor Vajda-Hunyadon. Egy vajda hunyadi borkereskedőt nemrégiben mesterséges bor forgalomba hozataláért elítélt a rendőség. A borkereskedő most felebbezést jelentett be az ítélet ellen azzal, hogy a mesterséges bort egy aradi borkereskedőtől vette, ki a törköly-bort, mint valódi bort adta el neki. Kéri, hogy indítsanak ez ügyben vizsgálatot s őt rehabilitálják. Az aradi borvizsgáló bizottság az illető aradi kereskedőtől több bormintát vett, hogy a vizsgálatot megejtse. Ha a vizsgálat eredménye igazat ad a vajda-hunyadi borkereskedőnek, újabb nagy ártalmára lesz a helyi borpiacznak, melynek hitelét az utóbbi időben sűrűn előfordult borhamisítási esetek ugyis erősen megingatták.

— A Sárossy-utcai gyilkosság. A Rendőri Közlönyben megjelent már az országos körövény *Pomucz* Tódor ellen, kit a vizsgálati fogóságban lévő *Borbély* Anna a Sárossy-utcai gyilkosság elkövetőjének vall. Aki *Pomucz*ot előkeríti, a gyilkosságra kitűzött fogdíjat: 60 forintot kap.

— Papp Dániel temetése. Ma délután temették el *Papp* Dánielt, az ismert író, a képviselőház naplójának segédszerkesztőjét. A temetés, mint tudósítónk jelenti, nagy részvéttel ment végbe. Számos diszes koszoru fődte az elhunyt író koporsóját, a melyet az író és művészvilág kitünőségei kísérték.

— Huszonhatéves polgármester. Zala-Egerszeg városa most töltötte be *Botfy* Lajos elhunytával megüresedett polgármesteri állást. A két pályázó közül a többséget *Várhidy* Géza városi árvaszéki jegyző nyerte el, aki mindössze 26 éves lévén, Magyarországnak minden bizonynyal legfiatalabb polgármestere.

— Ferdinánd ünneplése. Szófiából távirják: *Ferdinánd* fejedelem trónraléptének 14-ik év-

fordulója alkalmából ma délelőtt a székesegyházban ünnepi istentisztelet volt, a melyben valamennyi miniszter, a diplomáciai kar, a katonai és polgári hatóságok fejei és nagy számu közönség vett részt. A tervbe vett csapatszemetlét a rendkívül nagy zivatar miatt nem tartották meg. A zivatar nagy kárt okozott. Több táviróvonalon megszakadt a közlekedés. *Wiesbadenből* jelentik: Ferdinánd bolgár fejedelem nem fürdőhasználatra érkezett, ide hanem csak rövid tartózkodásra és még az este visszatért Nauheimba. Ittléte alatt a fejedelem bucsukihallgatáson fogadta *Reichenau* szófiai német diplomáciai ügyvivőt, a kit guatemalai követé neveztek ki és átadta neki a polgári érdemrend nagykeresztjét.

— A megfenyegetett takarékpénztári igazgató.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Egyes lapok hangzatos czimekkel oly közleményt hoztak, a melynek nagyobb része — mint a sajtóiroda jelenti, valótlanúson alapul, másik része pedig erősen színezett. Az esetet illetőleg a főkapitányság a sajtóiroda útján a következőket közli: *Egedi Sándor* göröcsönyi bérlőről van szó, a ki a közlemények szerint *Ernyey* Gyulát, a belvárosi takarékpénztár igazgatóját *lelövésse fenyegette*. A rendőrség kijelentette, hogy *Egedy* ily féle nyilatkozatot egyáltalán nem tett. Az egész abból áll, hogy *Egedy*, mikor *Ernyey* a természetének a zár alól való feloldására vonatkozó kérését megtagadta, ezeket mondta az igazgatónak:

— Jól van! Ha a családomat kidobja az utcára, koldussá tesz, s a pisztolyt a kezembe nyomja, úgy annak a pisztolynak a hatodik golyója az enyém lesz!

Ernyei erre rögtön jelentést tett. *Egedy* a rendőrségen kijelentette, hogy a nyilatkozatot igazottségében tette a nélkül, hogy az annak imputált értelmére még csak gondolt is volna, sőt még az nap haza is utazott.

— **A számonkérőszék ülése.** *Aradváros* számonkérőszéke holnap, pénteken délelőtt 9 órakor ülést tart.

— **Többnejű tisztviselő.** Nem mindennapi fegyelmi ügyet tárgyalt Csanádmegye közigazgatási ülésén. Mint tudósítónk jelenti, a fegyelmi hőse *Sass István* megyei tisztviselő volt, akit a bíróságok *többnejűség miatt jogerősen elítéltek*. A közigazgatási bizottság a többnejűséget *fegyelmi oknak* is megállapította és *Sass Istvánt állásától elmozdította*. Sokan pedig ezt elvi döntésnek is vehetnék, amelynél fogva közigazgatási tisztviselőnek — csak egy neje-nek szabad lenni.

— **Városi képviselők panamája.** A Győri Hirlap írja a következő épületes dolgot. Számos észleletek tettek figyelmessé bennünket egyes jelenségekre, amikre jellemző a következő eset: Valamelyik korábbi közgyűlésnek egyik határozatát megfélebbezték. Alaki hiba miatt új határozatot kellett hozni, ami az elsővel teljesen azonos volt. Ezt a második határozatot nem felebbezték, pedig a körülmények mit sem változtak. De az apellátáért a szerkesztő, szintén törvh. biz. tag kért és kapott 100 koronra, az érdekeltiség 50 koroná kárpótlást. Kommentárt a második esethez nem fűzünk.

— **Párbajozó katonák.** A klerikális politikát üző bécsi *Vaterland* mai számában érlekes cikket közöl arról, vajon kell-e egy katonatisztnek minden körülmények között párbajt vívni. Rövid idő előtt a nevezett lap kérdést intézett olvasóihoz, hogy igaz-e, hogy a katonatiszteteket kizárólag azért helyezik nyugalomba, mert azok vallási meggyőződésükre való hivatkozással párbajra való kihívásokat visszautasítottak. Ezt a kérdést az ismeretes *Tacoli-ügyből* kifolyólag intézték az olvasókhoz, a mely eset számos helyreigazítással került a nyilvánosság elé. E helyreigazításokból kitűnt, hogy az esetnek előzményei is voltak, és hogy ez előzmények részleteit magyarázták felre. Most azonban egy hasonló eset történt, mely-

nek nincsenek előzményei, és a mely így hangzik: A *Tacoli-ügyből* kifolyólag egy közös hadseregbeli kapitány úgy nyilatkozott, hogy katolikus vallási meggyőződése neki sem engedné meg, hogy párbajt vívjon. *Ledochovsky* kapitányt — mert ő az eset hőse — aki a vezérkarba volt beosztva, e nyilatkozatáért és *csakis* e miatt, nyugalomba helyezték. Az eset Bécsben nagy feltűnést keltett. A katonai törvények ugyanis ép oly szigorral tilták a párbajt, mint a polgári törvények és maga *Károly* főherceg is úgy nyilatkozott, hogy a párbajok a renddel ellenkeznek és azok leggyakrabban oly csapatoknál fordulnak elő, melyeknél győnge a diszciplína, de hát ennek dacára párbaj mindaddig lesz a hadseregben is, a míg csak tisztetek lesznek.

— **Összeomlott vendéglő.** Hajdu-Dorogon a régi „Novella“ fogadó egyik szárnyépülete, melyből az ottani „Kaszinó-egylet“ csak az év elején költözött ki s jelenben korcsmahelyiségül használták, szombaton éjjel 11 óra után, midőn szerencsére már a mulató közönség eltávozott, ágyudörrenésszerű robbajjal beszakadt. Az új szárnyban levő dorogi vendégek, köztük a vasuti orvos is, *Szücs Mihály* vendéglős és a fogadó összes személyzete rémülten futottak ki az udvarra. Az épület egész boltozata leszakadt, átvverte a szobák alapzatát, a pincze boltozatát s a levegőben függő közfal a légnyomásától szintén utána apin-cze mélyébe zuhant. Az épület szerencsére üres volt.

— **Párbaj — a kínai miatt.** Temesvárott érdekes okból vívott tegnap pisztolypárbajt *K. R.* gyárvárosi kereskedő és *M. O.* magánhivatalnok. A párbaj nem végződött sérüléssel. *K. R.* néhány társával egyik kávéházban mulatozott, miközben a társasághoz szegődött *M. O.* magánhivatalnok is. Egyszerre *K. R.* tréfából ugyan, de *M. O.* t folytonosan fixirozva kijelentette, hogy a világon minden harmadik ember *kínai*. Ezt *M. O.* magára nézve sértőnek találta és a másikat sértő szavakkal illette, a miből azután komoly veszekedés fejlődött. Utóbb azonban kiderült, hogy *M. R.*-nek igaza van, mert tudvalevőleg a világon 1500 millió ember él, melyek közül 500 millió kínai.

— **Nőemancipáció.** Annyit beszélünk már a nők egyenjogúsításáról, hogy majdnem el is hittük. Most tűnik ki azonban, hogy tulajdonképen még mindig a jóakarathnál nem mentünk tovább. Beszterczéről írják az érdekes esetet. *Erikas Paula* kisasszony letette az építész-mérnöki vizsgát s így mint diplomás mérnök szintén ajánlatot tett a besztercei erdészeti palota felépítésére. Ajánlata második helyre került. Most-azonban kisült, hogy az első ajánlattevő nem okleveles mérnök s így ajánlata elesvén, a leányé kerül első helyre. Amde minálunk még soha az állam leánynyal nem lépett ilyen szerű üzleti érintkezésbe s így a földmívelésügyi miniszter fogja eldönteni, hogy lesz-e *precedens* a *Paula* kisasszony esete, vagy sem.

— **A honvédfőhadnagy drámája.** Megható szerelmi dráma történt tegnap Kézdivásárhelyen, *Bartha* Viktor honvédfőhadnagy régóta ismeretségben volt *Tóth* István szeszgyáros és nagybirtokos szép fiatal leányával, *Idával*. A fiatalok nagyon szerették egymást, a gazdag szülők is szívesen látták a viszonyt s a minap megtörtént az eljegyzés. *Tóth* István úgy óhajtott, hogy ne szolgáljon tovább a leendő veje, mire ez beadta lemondását. Ekkor tudták meg, hogy a főhadnagynak gyógyithatatlan betegsége van. A szülők erre megtagadták beleegyezésüket a házassághoz. A leány hiába kérte őket, hajthatatlanok maradtak. *Ida* tegnap este egy utolsó kísérletet tett szüleinél, de mikor látta, hogy hiába köryörög, szörnyű tette határozta magát jegyesével együtt. A főhad-

nagy cziánkáli-oladot adott a leánynak s miután menyasszonya bevette a mérget, ő maga kiment a temetőbe és halántékon lőtte magát. Néhány percz múlva *mind a kettő meghalt*. A városban nagy részvétet keltett az eset hire. Az ott állomásozó honvédezred tisztjei és legénysége közül többen sirva fakadtak, mert rajongásig szerették a derék fiatal főhadnagyot. A szülők vigasztalhatatlanok szeretett leányuk kora halálán.

— **Kántorválasztás.** Az *Uj-Aradon* megüresedett kántori állásra megtartott választáson *Wenninger* Józsefet a vácsi székesegyház segédkarnagyát választották meg egyhangulag.

— **Temetés — szemetes kocsi.** A szerencsétlen véget ért *Horváth* Bódog *kassai* törvényszéki bíró halálával oly eset történt, mely szinte páratlanul áll a maga nemében. Holttestét *valóságos szemetes kocsin* vitték ki a köztemető halottas házába. Szabad-e egy intelligens uri emberrel szemben, még ha öngyilkosságot követett is el, ily óriási tapintatlansággal eljárni? Erről a skandalumról egész Kassa nagy megbotrányozással beszél. Az esetnek folytatása lesz, mivel a bírói testület, mélyen megsértve hivatásának magaslatán, megteszi a szükséges lépéseket. Ennek mintegy bevezetése volt már az az interpelláció, melyet dr. *Brósz* László intézett az illetékes hatósághoz, hogy van-e tudomása e botrányos dologról s szándékozik-e a bírói testületnek elégtételt szerezni.

— **Leszakadt fahíd.** *Tiszafüredről* jelentik: az Eger vizén átvívó fahíd ma leszakadt. Két ember, a ki a hidon ment, megsérült s egy mészáros három vágómarhája elpusztult.

— **Ez is folyamodvány.** A szegedi városi tanács ma a következő csodabogár-kérvényt kapta:

Tekintetes Tanács!

Alázatban.

Szeged szab. kir. város közigazgatási Tanács! tettes iktató hivatalához. Lásza! a tanácsi iktató ur, hivatozás és főkapitányi hivatal iktató beadvány jegyzőkönyvi sorszám, ügymenetrendjével kapcsolatba hozni özv. R. S.-né Szegényalap-pénztár, jótékony egyletek alapjából havonta segélyeztetés miatt tisztelettel esedezvén Helyszínelési látélet főkapitányi ur rezord sajátkezü nyilvántartásában.

Segélyt kérek:

Tiszteletteljes eljárás és egyéb hivatalos intézkedések megtehetése miatt;

alapos óvintézkedés puhatozás! Körülményes kinyomozás, ha kell? még óvatosabb t. i. élet-és általános közbiztonsági veszélyeztetése szempontjából.

Tek. Tanács kebelében működő tisztí főorvos ur által, esetleg kerületi ügyeletes orvosaitól. Alázattal kéréseimet párfogolhatásaikba ajánlva, vagyok...

Bent a kérvényben még egy csomó ilyen hivatalos kifejezésekből összegyurt lehetetlenség akad. Mit fog felelni a tanács erre a furcsaságokban és szörnyszülöttekben gazdag folyamodványra, nem tudjuk.

— **Az uzsorások megyéje.** Krassó-Szörény vármegye közigazgatási bizottságának ülésében *Podratzky* Kornél lugosi főszolgabíró jelentést tett az *uzsorának* több kerületében észlelt elharapódzásáról. A jelentés elmondja, hogy emiatt számos község az anyagi csóddal küzd s utal konkrét esetekre, melyekben már konstatálva van, hogy lelketlen uzsorások például 5 forint után hetenkint 2 forintot, vagy 100 forint után hetenkint 8 forintot, tehát *négyszáz százalékknál többet szednek*. Az ülésben azt is felemlítették, hogy ez idő szerint az uzsorások ellen *kilence bünpör* van a törvényes eljárás alatt. A bizottság a tényállás megvizsgálására a főjegyzőt és főügyészt küldte ki.

— **Zavargások Odesszában.** *Pétervárról* jelentik, hogy az odesszai zsidóellenes tünteté-

sekről a *Nowosti* című orosz lap *Obelensky* L. ösmert orosz író tollából cikksorozatát közöl, melynek első részében az író kifejti, hogy az odesszai tüntetéseknek egyáltalán nem volt zsidóellenes karaktere. A zavargások inkább a tőke hatalmasai ellen irányultak, melyet az a körülmény is igazol, hogy a tüntetők nem egy keresztény kereskedő áruüzletét is szétrombolták.

— **Leégett zarándokhely.** A világ legnagyobb zarándokhelye, a csensztohovai (Orosz-Lengyelország) pálos szerzetesek monostora, mint az éjjel telegrafálják, földig leégett.

— **Régi madárfészek.** Nagy takarítás volt a minap a szegedi Mátyás-templom körül s ez alkalommal felnyitották a zárda egyik melléképületének padlás-ajtáját is, amelyet Isten tudja, milyen nagy idő óta nem bolygattak meg. Találtak a padláson mindenféle lim-lomot: Rozsdás edényeket, bemohosodott fákat, cserépdarabokat stb. Az egyik helyen pedig valami különös facsomót vettek észre. Likacsos ágak feküdtek az egyik sarokban összekötözve és meglátszott rajtuk az idő patinája. A különös régiséget hamarosan szét is kapkodták a környékbeli lakosok, akik azt hiszik, hogy ezek az ágak egy szentelt fa maradványai. Mikor már az utolsó galy is elkerült a régi helyéről, akkor vették észre, hogy a farakás alatt egy fészek is van. Ezt se most rakhatta az arra járó madár, régen lehetett az, a mikor egy légi lakó itt húzódott meg. De hogy madárfészek az, amit találtak, azt semmi sem bizonyítja jobban, mint az a két tojás, amely a fészekben volt. Sokan megbámulták ezt a régiséget. Kézről-kézre járt a kíváncsiak között, akik találgatták, hogy milyen idős lehet a tojás és megkeményedett-e belül. Ezt addig találgatták, míg az egyik elejtette a talált kincset és bizony a tojás megmutatta, hogy nem keményedett meg: összetört.

— **Huszonhároméves levelezőlap.** Furcsa levelezőlapot kapott a napokban egy bécsi czég Zágrábról, melyben arra szólították fel a czéget, hogy küldjön „alanti czimre” olcsó és szép tapéta-mintákat. Mikor jobban megvizsgálták a levelezőlapot, kislútt, hogy azt 1877. május hó 22-én adták fel Zágrábrban. Hogyan történt az, hogy a mai rendezett posta viszonyok daczára 23 évig tartott ez az aránylag rövid út? A csodálkozás nagyra nőtt akkor, midőn a levelezőlapon a zágrábi bélyegző mellett két bécsi bélyegzőt is fedeztek fel, mely azt bizonyította, hogy a levelezőlapot egy nappal később, azaz 1877. május 23-án kézbesítették a czimzettnek. Ezenkívül egy negyedik bélyegző is volt a levelezőlapon, még pedig *Kölnből* ezzel a dátummal: 1900. augusztus 8-ika. Ujabb talány. A levelezőlap tehát röviddel ezelőtt Kölnbe került és onnan jutott a czimzethez — mindenestre kissé elkésve. A levelezőlap titokzatos útját eddig még nem sikerült kideríteni.

— **A milliomos ur és a masamód kisasszony.** Oriási szenzációt keltett a bostoni pénzarisztokraczia körében, hogy Massachusetts állam leggazdagabb férfia nőül vette egy szegény szabómester leányát. Mikor a nagy szenzáció elterjedt, a milliomos mamák s nagynénék erősen fogadkoztak, hogy nem mennek többé házasulandó fiaikkal, illetve unokaöccsükkel, ha látogatást szándékoznak tenni, fashionable divatáru-tárakba. A nagy fogadkozásnak ugyanias az a nyitja, hogy annak a szegény szabómesternek a lánya is masamód kisasszony volt a város legelőkelőbb konfekció-üzletében, a hol egy napon a legjobb vevőnő kíséretében egy magas, fekete bajszu, tizes szemű fiatalember is megjelent. Az idősebb nő belépőket mutatott magának s míg a csodaszép leány mindegyiket magára öltve, néhány lépést tett bennük, Mrs. Gardner lorgnettején át vizsgálta a ruhadarabot, unokaöccse, Mr. Francis Skinner, le nem vette csodálkozó tekintetét a bűvös alakról. A leány másnap egy levelet kapott, melynek következtében kilépett az üzletből. Egy héttel utóbb pedig mint a fiatal krózus felesége akár az egész oriási üzletet minden árujával és berendezéssel együtt magához válthatta volna.

— **Rablóyilkosság az országuton.** Vakmerő rablóyilkosság történt Ujlak és Temesvár között, melynek egy jómódu gazdaember esett áldozatul. *Muresán* János ujlaki gazda gabonát szállított be Temesvárra, melyet ott el is adott. A gabona átadása után betért egy kocsmába, hol alaposan megreggelizett s kissé ittas fővel ült föl kocsijára és indult utnak Ujlakra. Nem sokára elálmósodott s a kocsin el is aludt. Muresánt már Temesvárott állandó figyelemmel kísérte két rovott multu ember, *Schmidbauer* Antal és *Dorner* József, akik látták, hogy Muresán pénzt kapott a gabonáért, elhatározták, hogy ezt a pénzt megkerítik. Előre mentek tehát az országutra s amikor Muresán a kocsi-val odaért és látták, hogy alszik, egy vasbottal fejbeütötték, azután pedig kirabolták és *addig verték fejbe, míg meg nem halt.* Azután a kocsit a holttesttel együtt utnak indították Ujlakra, hova a lovak este későn érkeztek meg. Muresánné, amint a lovakat meglátta rosszat sejtett, odafutott a kocsihoz s ott találta a férjét holtan és kirabolva. A csendőrségnek sikerült a tetteseket kézrekeríteni.

— **Örült az adóhivatalban.** *Juris* Isván szabkai lakos az utcán járkálva, megörült, s ily állapotban behatolt az ottani kir. adóhivatal udvarába, ahol akkoriban, *Schossberger* Hermann bajmoki bírtokos tartózkodott. Az örült megrohanva a gyanutlan *Schossbergert*, kiragadta annak kezéből az ernyőt, azzal ütlegelni kezdte. Az emberfölötti erővel kifejtett ütések behasították *Schossberger* fejét két helyen, megsebeztek a nyakát, arcát és mindkét kezét. Az elősiető hivatalosok csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel voltak képesek a dühöngőt lefegyverezni s kötéllel összekötözni. Az örült *Juris*, miközben minden oldalról megrohanták, egyre azt ordította:

— Nem takarodtok? Ki mer hozzám nyulni? Én az uristen barátja vagyok! Az éjjel 2 óra-
kor is meglátogattam engem az Isten...

Az utolsó mondat után elkapta az egyik szolgálka karját s azt annyira megharapta, hogy a vér nyomban kiserkent. Végre megérkeztek a mentők s kényszerubbonyt adván az örültre, beszállították a városi kórház elmeosztályára. A súlyosan sérült *Schossbergert* és a megharapott hivatalosok a házban lakó orvos vette gyógykezelés alá.

— **Vonatösszeütközés.** Párisból telegrafálják, hogy ott ma egy lövonatot, mely zsufolásig meg volt töltve a kiállításról jövő idegenekkel egy szembe jövő lovasut feldöntötte. A katasztrófának *tizenöt áldozata* van — kiknek legnagyobb része súlyos sebeket szenvedett. — *New-Yorból* jelentik, hogy *Pierson* közelében ma sűrű köd ereszkedett le, melynek szomorú következménye volt. Két személyvonat összeütközött; *kilencz halottat* és számos sebesültet huztak ki a romok alól.

— **Egy község pusztulása.** Sátoralja Ujhelyről telegrafálják: A zemplénmegyei *Köszvég* községben ma 36 ház, melléképületekkel és a behordott ideai terméssel együtt tüzvész következtében teljesen elpusztult. A tűz eredetének oka ismeretlen.

— **A kik a szencsét várják.** New-Yorkban a többek között három magyar él. *Báró Tunckel* Ottó, *Lazarovics* Mihály és dr. *Gallovisch* Jenő. Egyikben se tellett idehaza valami nagy gyönyörűségünk s valószínűleg ott künn se fognak nagy becülést szerezni a nemzetüknek. *Lazarovics*ről nemrégiben az a hír kelt szárnyra, hogy meghalt. Lehet, hogy valami amerikai viczzet csináltak az urak a hír küldésével, az is meglehet azonban, hogy valami számításuk volt vele. Szóval: — nem igaz s *Lazarovics* ur mulatott rajta a legjobban, mivel hogy házasodik. Illetőleg házasodnak mind a hárman és pedig a már nem szokatlan uton, kishirdetések révén óhajtanak feleséghez jutni. „Magyar nemesek”, akik szívesen eladják magukat valami gazdag zsidó lánynak. Mert zsidó feleséget keresnek. A New-Yorkban megjelenő zsidó nyelvű újságban tettek közzé hirdetések a feleség dolgában. A bárónak már sikerült is egy leányt és egy üzletet szerezni

magának, amint a zsidó újságnak ez a híre bizonyítja:

Báró Tunckel Ottó, aki osztrák származásu, eljegyezte *Rosenberg* kisasszonyt, *Rosenberg* E, 70. Street 309. szám alatt lakó kereskedőnek a leányát. A báró aláveti magát a zsidó vallásra való áttérés ceremóniájának.

A másik két nemes ur pedig a szerencsét várja.

— **Örült fogorvos.** *Horovitz* Ottó, *Charlottenburgban* lakó fogorvos ma, mint tudósítónk telegrafálja, rémes dolgokat mivel örülesi kohamában. Három lövést intézett *Bruno* nevű fivérére, azután cocain oldattal megmérgezte önmagát.

— **Baleset a templomban.** *Begonában* a Boldogságos Szűz templomában egy égő gyertya leesése olyan rémületet okozott, hogy egy asszonyt halálra tiportak, egy másik pedig halálán van. Sok ember megsérült.

— **Egy menyasszony lámpaláza.** A Páris melletti *Gentillyben* történt az az érdekes jelenet, mely a *maize* szobájában játszódott le egy esküvő alkalmával. Fiatal pár állott az anyakönyvvezető előtt. A menyasszony hosszú, fehér fátyollal, igen csinos jelenség volt és a jelenlevők legnagyobb része rajta felejtette a szemét. A mair a szokásos kérdéseket intézi az ifju párhoz. A fiatalember erélyes „Igen” szóval felel. Azután a menyasszony kerül sorra. A titokzatos, édes sejtések és az álmok föllebbenő fátyola azonban módfelett megzavarták a fiatal lélek gondolkodását, úgy, hogy a jelenlevők nagy csodálkozására *nem-mel* felelt. De alig ejtette ki a szerencsétlen szót piczi szájacskáján, könnyes szemekkel majd zokogva erősítette, hogy elszólta magát, mert *Igent* akart mondani De a törvény e tekintetben nagyon rideg és szigorú, a *dura lex, sed lex* elvénel fogva a mairnek a ceremóniát el kellett halasztani. Tehát a kocsikat és a lakodalmi ebédet újból meg kell majd fizetni és a tanuknak, ünneplőknek újból fáradniok kell. Mindez csak azért, mert a menyasszonynak lámpaláza volt.

— **Az agyongázolt részeg ember.** Budapesten a kőbányai-uton a vámház előtt, mint említve volt, tegnap este a 202 számú villamos elgázolt egy ismeretlen embert. Holtan került ki a kerekek alól. *Mátyás* János volt pénzügyőri fővigyázót vélik benne fölismerni, a kit az elgázolás előtt néhány percczel részegen látták a sineken botorkálni. Az illető különben középtermű, sovány, szemei sárgás szürkék, barna, kicsiny bajsza van, ujján jeggyűrűt viselt. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Ismeretlen földrészek.** A *Globus* legutóbbi száma cikket közöl a tizenötödik század végén történt nagy földrajzi felfedezésekről. Az írója ismerteti a földrajzi tudás állapotát 1800 körül. Foglalkozik azután a tizenkilencedik század kutatásaival. Legelső helyen a sark-kutatással, amelyet sohasem üttek oly kitartással és buzgalommal, mint éppen a tizenkilencedik század végén. Ha az északi sark titkokat rejtett magában, úgy ezeket nagyjában már felfedezték, sőt a tudás vágyának áldozatul esett *Andrée* léghajójáról bizonyosan látta, hogy az északi sark micsoda titkokat rejt még. Nem olyan kedvező a helyzet a déli sarkon, ahol még alig haladtak túl a hetvenedik szélességi fokon. Habár a szárazföldön nincsenek olyan, ugyszólván leküzdhetetlen akadályok, mint a sarkokon az örökös hó- és jégmezők, azért mégis éppen olyan kitartást és lélekjelenlétet kíván a kutatótól, mert gyakran a lakosság ellenséges magatartásával áll szemben, amely ugyszólván lehetetlenné teszi a további kutatást. *Ázsia* térképéhez elég sok adatot szolgáltatott a tizenkilencedik században, de azért mégis nagy tere maradt a kutatásnak. Ez áll különösen Közép-Ázsia fensikjára, ahol *Prschewalski*, *Bonvalot*, *Dutreuil de Riu*, *Roborowski*, *Hedin* és mások egymástól távol eső utazásai csak nagyjában ismertetik a fensik földrajzát s egy elrejtett kulturvilág csodáit sejtetik. Hiteles adatok hiányzanak *Tibetről*, a *Himalaya* keleti

részéről, amelynek óriási hegyeit még senki sem mászta meg s a hegyek magasságát is csak az indiai alföldről határozták meg. Nepal legtöbb völgyének, a Tsangpo-Brahmaputra, Salvan, Mekong s a Jangcekiang felső vidékének s az ettől délre fekvő tartományoknak földrajza még ma is a jezsuiták tizenhetedik századbéli térképén alapul. Ezenkívül még Formosa, Borneo, Siam, Anam, Pamir, valamint Elő-Azsia és Arabia egyes részei ismeretlenek. Az a homály, amely Afrikát a tizenkilencedik század második feléig fődte, hála a kulturálmoknak és a Londonban 1788-ban alakult Afrikai Társaságnak, most már nagyrészt eloszlott. Ennek dacára Afrikában is vannak még egészen ismeretlen földrészek, különösen a nyolcadik szélességi foktól Darfurig és Wadaig. Amerikában is Angol-Északamerika és Alaska, továbbá Közép- és Délamerika egyes részei szintén nincsenek felkutatva. Ausztráliában Dél- és Nyugatausztrália sivatagjai és északon az Aruhemvidék ismeretlen. Uj-Guinea szigetét pedig alig ismerjük, mert az ellenséges érzelmű, többnyire emberevő lakosság miatt lehetetlen ott a kutatás.

— **Leégett gyár.** Triesztben — mint onnan sürgönyzik — ma éjjel a *Mitlysovich* József tulajdonát képező gőzmalom és tézstaneműgyárban tűz ütött ki, a mely az *egész gyárat elhamvasztotta*. A kár 150.000 korona. Az épületek és berendezések biztosítva voltak.

— **A római szerencsétlenség halottja.** Rómából telegrafálják: *Vanutelli* misszionárius, a ki a Róma mellett történt vasuti szerencsétlenségben súlyosan megsebesült s a kit azóta állandóan gondos ápolásban részesítettek, ma a kórházban meghalt. A szerencsétlenül járt térítő halála különösen egyházi körökben nagy részvétet keltett.

— **Nem lehet kétségbe vonni,** hogy a legérdekesebb újdonságok, a dus raktár és főleg az árak olcsósága tekintetében feltétlen elismerést vívott ki magának *Porter* Vilmos koronás áruhaza, mely nem tántorodt el szolid üzleti elveitől és egyedül vevőközönségének kielégítésére törekszik. Az *Andrássy-téren*, a Központi szálloda épületében Arad méltó látványosságát és díszét képezi ezen népszerű üzlet.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdájukat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Utazás a hozomány körül.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 16.

A délvidéki csendőrségnek furcsa ügyben kellett most asszisztálni. A bács megyei Kaics községben jutott nekik az a szerep, hogy egy megferenkelt hozományt előkerítsenek a kijátszott vő számára.

A csendőrség akciója azonban nagy meglepetéssel végződött. Ez a meglepetés különösen a pórul járt vőt sujtotta le, mert megtudta, hogy hozomány nincs, nem is volt, sőt az előjelek szerint nem is lesz.

A dolog úgy történt, hogy *Kochl* Jakab, aki kereskedő Kaics községben, férjhez adta a leányát, de mikor az esküvő napján a hozomány kifizetésére került a sor, erősen megszorult az öreg. A kialakult summából ezernegyszáz korona hiányzott.

Természetesen nagy lótas-futás, sugás-bugás történt a lakodalmas nép előtt. *Kochl* Jakab a homlokát törülgette, a vő pedig flegmatikusan várta a történendőket.

Aztán a kulisszák közé, azaz a mellékszobába vonultak, ahol *Kochl* Jakab elmondta a rideg valóságot, hogy pénz nincs, de jóakarata van.

— Mennyi az osztrák értékben? — kérdezte a hozomány után érdeklődő férj.

— Száz forinttal több — mondta a hozomány iránt kevésbé érdeklődő *Kochl* Jakab.

Igy aztán megegyeztek, de az ellenfelek

még írásba foglalták a kontraktust, hogy *Kochl* Jakab 1900. augusztus 14-én tartozik a hozomány hiányzó részét kifizetni.

Eddig tartott a kaicsi szenzáció előjátéka. Az esküvő minden akadály nélkül megtörtént és leperegtek a mézeshetek, amelyek azonban csak a vőnek voltak mézesek, az apósnak szörnyen keservesek voltak. *Kochl* Jakab ugyanis perczről-perczre közeledni látta azt az időt, amikor ismét kinő a hozománynak veszedelmes sárkányfeje.

És hát el is érkezett a terminus. *Kochl* gondterhes fővel járkált fel és alá az üzletben, mert az ezernegyszáz koronából még egy sem volt meg. Miután pedig azt belátta, hogy pénzre nem tud szert tenni, azon igyekezett, hogy valami mentő-eszmét eszeljen ki.

Ez aztán sikerült. Tegnap *Kochl* kétségbeesett arccal rohant a vejéhez és a helyzethez illő őrgönggyel elpanaszolta, hogy éjszaka feltörték az üzletét és elvitték minden pénzét.

Azután, hogy a szavainak még nagyobb érvényt szerezzen, elrohant a csendőrhöz is és ott is bejelentette az éjszakai betörést.

És itt kezdődött a csendőrségi asszisztencia. Körülvizsgálták *Kochl* üzletét, amelynek az ajtaján találtak is olyan nyomokat, amelyek arra engedtek következtetni, hogy valaki éjszakának idején behatolt a boltba. Aztán elővették a háznépet, a szomszédokat. Sok ártatlan ember került a csendőrök elé, mert *Kochl* Jakab kijelentette, hogy mindenki gyanus neki, aki él.

Legutoljára hallgatták ki magát az apóst, akinek az ügyessége és bátorsága azonban csak addig tartott, amíg szembe nem került a csendőrökkel. A kihallgatás alatt hamar ellentmondásokba keveredett és végre is töredelmesen beismerte, hogy maga eszelte ki az egész betörési históriát, csak hogy ne kellesen kifizetni a hozományt.

A csendőrség most már megindítja ellene az eljárást, a hatóság félrevezetése címén.

De hogy mit fog csinálni a kijátszott vő, aki most már arról is meggyőződhetett, hogy az aposánál, se pénz, se jóakarata nincs — az még a jövő titka.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Augusztus 19. Az aradi iparosítjak önképző- és betegsegélyző-egyletének műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Lippa, Bánkert.) — A csermői önkéntes tűzoltó egyiet tekeversenyvel egybekötött táncvigalma (Kaszinó kerthelyiség.)

Augusztus 20. A „borosjenői műkedvelők” körének táncvigalma (Borosjenő, Központi szálloda.)

(=) **Az új aradi ipartestület** az ifjuság közreműködésével saját pénztára javára augusztus hó 18-án, a „Szöllő”-hez címzett vendéglő kerthelyiségében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj: személy-jegy 80 fillér, család-jegy 2 korona.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A szélhámos olasz.** Érdekes bűnügyi tárgyalás lesz e hó 29-én Nagyváradon. A tárgyalásnak az ad különös érdekességet, hogy a vádlott olasz ember. Ez év április elején történt, hogy egy elegáns olasz embert, *Giarizzio* Salvatore felső-olaszországi születésű mérnököt tartóztatott le a rendőrség, mivel hamis olasz pénzeket hozott forgalomba. Üzelmét *Aradon* kezdte, majd Temesváron folytatta s itt lefűltek. Nagyváradon a Gazdasági és Iparbank váltóüzletében próbált szerencsét hamis 500 lirásokkal, de rajtavesztett. Letartóztatták s átvitték a kir. ügyészséghez, hol, nem lévén állandó lakhelye, vizsgálati fogságban tartották. A törvényszék csalás és hamis pénz forgalomba hozatala miatt helyezte vád alá a szél-

hámos taljánt, kit tegnap dr. *Móré* Pál bíró kihallgatott. A vádhatározatban megnyugodott, csak szabadlábra helyezését kérte, de ezt nem rendelhették el.

NAPIREND.

Augusztus 17. Péntek. Róm. kath. naptár: Liberát. — Protestáns naptár: Liberát. — Görög-keleti naptár (augusztus 4.): Ef. 7 gyermeke. — A aap két 4 óra 43 perczkor, nyugszik 6 óra 51 perczkor. — A hold két 10 óra 18 perczkor, nyugszik délután.

Időjárás. Légnomás reggel 7 órakor 761.3 milliméter, délután 2 órakor 761.7 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $9^{\circ} + 18.3$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 22.7$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EK. 6, délután 2 órakor EK. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 55 milliméter négy izbeni zivatarral

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, hőemelkedés, jelentékeny csapadék nélkül.

Szabadságharozai emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítása (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Augusztus 20. Az arad-kegyvidék Turista-egyesület kirándulása Piskire.

Szeptember 12—13. Országos pinczergyűlés Aradon.

Jó karban lévő,

használt iskola-könyvek

erős keménykötésben,
fél árban kaphatók.

Bekötés ingyen.

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében

Arad, templom-utca.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Veszprémi* Lajos és társa *Tata-Tóváros*. — *Fried* Gábor, *Duna-Szekesó*. — *Korsej* József, *Eszék*. — *Krausz* Hanni, *B-Gyarmat*. — *Rotter* Gusztáv, *Bécs*. — *Spitzer* Henrik, *Belovár*.

S z e s z ü z l e t.

— Augusztus 16. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{2}$ beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák 11 korona métermázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. augusztus 16.

Magyar aranyjárdék $4\frac{1}{2}\%$	96.—
Magyar koronajárdék $4\frac{1}{2}\%$	90.50
Magyar arany $4\frac{1}{2}\%$	100.50
Magyar ezüst $4\frac{1}{2}\%$	99.50
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.10
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeregyorsjegy kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.—
Osztrák papírbárdék	97.50
Osztrák járdék ezüst	97.—
Osztrák járdék arany	96.25
Koronajárdék	97.40
1860-iki államsorsjegyek	138.50
Osztrák-magyar bankrészevény	1710.—
Magyar hitelbank részevény	682.—
Osztrák hitelintézet részevény	663.50
Osztrák-magyar államvasút	655.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.31
Német birodalmi márka	118.30
London	242.80
Páris	96.40

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 16.

Déltőzsde. A buzaárakat kielégítő, vételkedv gyöngé. Lanyha irányzat mellett 18,000 métermázsa került forgalomba, közben 5-7 $\frac{1}{2}$ fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek közül rozs lanyha, a többi változatlan. Időjárás esős.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.82— 7.83
Buza 1901. áprilisra	8.18— 8.20
Rozs októberre	7.17— 7.18
Rozs 1901. áprilisra	— — — —
Zab októberre	5.45— 5.47
Tengeri augusztusra	6.40— 6.43
Tengeri szeptemberre	6.28— 6.29
Tengeri 1901. májusra	4.99— 5.—
Repcze augusztusra	14.20— —

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.74— 7.75
Buza 1901. áprilisra	8.12— 8.13
Rozs októberre	7.12— 7.13
Rozs 1901. áprilisra	— — — —
Zab októberre	5.40— 5.41
Tengeri augusztusra	— — — —
Tengeri szeptemberre	— — — —
Tengeri 1901. májusra	4.97— 4.96
Repcze augusztusra	13.90— 14.—

Zárul 4 órakor:

Oszták hitelrészvény	6:35.00
Magyar hitelrészvény	682.—
Leszámitolóbank részvény	451.50
Rima-Murányi vasmű részvény	516.—
Oszták-magyar Államvasúti részvény	655.50
Közúti vasút	595.—
Városi villamos vasút részvény	289.—

Használt iskola-könyveknél a bekötést ingyen adom.

Használt iskola-könyvek minden iskola részére erős, tartós kötésben,

és tiszta, kifogástalan állapotban;

félárban kaphatók

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedésben

ARADON, Andrassy-tér 20. szám, (Aréna-épület.)

Használt tankönyveket cserében vagy készpénzért negyedáron átveszek.

Ugyanott az összes iskolakönyvek ujonnan is kaphatók.

Használt iskola-könyveknél a bekötést ingyen adom.

REGENY-CSARNOK.

Modern Ophélie.

— Regény. —

Fordította: Liptai Imre.

[31]

(Folytatás.)

A legközelebbi reggelen Aglaé éppen a teájáért küldött, melyet Ziablin társaságában akart elfogyasztani, amikor a komornája Perewerzin asszonyt jelentette be nála.

A hercegnő arca meglehetősen csalódást mutatott, midőn megnyílt az ajtó, de modorát csakhamar szeretetreméltóvá változtatta és bátorságos mosollyal ment a tábornokné elé.

— Kedves Perewerzin asszony, mennyire örülök, hogy láthatom. Ígyek velem egy kis teát, nemde?

— Nem köszönöm, én már ittam, — válaszolt Zsófia Iwanowna.

— Remélem, jól érzi magát?

— Oh, igen, köszönöm. Bocsásson meg, hogy ilyen korán háborgatom, de . . . de okvetlen kellett önnek beszélnem, — mondá az éltés asszony látható izgatottsággal.

— Üljön le hát, kedves Perewerzin asszony. Azt hiszem, talán az egyedüliek vagyunk a házban, akik már fölkeltek. Habár nemsokára már kilencz óra, az összes hölgyek és urak alszanak és nyugodják a tegnapi nap fáradalmait. A fiatalok vacsora után még puncsot is ittak. Legnagyobb sajnálatomra ön mindjárt az előadás után visszavonult. Kedves asszony ugy-e Worotiniw grófnő, aki a szomszédnője volt.

— Igen, nagyon szeretetreméltó — mondá Zsófia szórakozottan, aztán hozzátette:

— Azért jöttem hercegnő, hogy önnek egy nagyon komoly dolgról beszéljek és nagyon kérem, hogy azt rövid félóraig négy szem között tehessem. Nagy hálára kötelezve, ha kiadná a parancsot, hogy ezalatt az idő alatt senki se háborgasson bennünket.

— Olyan komoly a dolog? — kérde a hercegnő egy kissé megijedve.

— Mäskülönben pedig nem alkalmatlankodtam volna.

A kastély urnője elfojtott sóhajtással fordult a komornyikjához:

— Elmehetsz Teofil és amig nem csejnetek, ne bocsásson be senkit.

A szolgál mély tisztelettel meghajolt és az ajtó felé ment, de ott ismét visszafordult mintha kérdezni akart volna valamit.

Aglaé megértette.

— Senkit! — ismétlé kissé elpirulva.

Most már egyedül voltak.

— Nos kedves Perewerzin asszony? — szakítá meg a csendet a hercegnő.

Iwanowna Zsófia annyira zavarban volt, hogy nem tudta, miként kezdje meg a beszélgetést.

— Azért jöttem hogy az öcsémről beszéljek önnek, — mondta olyan hirtelen elhatározással, mint mikor valaki a hideg vízbe ugrik.

— Azért jöttem, — folytatta egyenest a tárgyra térve, — hogy megmondjam önnek, hogy Sergius szereti az ön leányát.

— Az ön öcsse? Szereti Linát, a leányomat? — hebegte Aglaé meglepődve, nagy szemforgatások közepette.

— Igen. És ezért tisztelettel van szerencsém az ő nevében megkérni a leánya kezét, — fejezé be határozottsággal Zsófia asszony.

Aztán magában elgondolta: — a koczka el van vetve. Vajjon mi lesz most?

Aglaé annyira kijött a sodrából, hogy nem is tudott hamarjában szólni.

— Perewerzin asszony — tört ki végre akadozó, szemrehányó hangon — amennyire én tudom, mindig udvarias voltam önhöz, hát mit tettem én önnek, hogy most így gyötör.

Zsófia asszony reszketett.

— Én gyötöröm!? . . . Az én ajánlatomat gyötoremnek mondja!? . . . Nem lenne olyan kegyes és világosabban megmagyarázná a hercegnő, hogy mit akar ezzel mondani?

— Végre is, gondolja meg asszonyom, hogy az én leányom egy Sastunow hercegnő, akinek ötszáz ezer rubel hozománya van. Ő mégis csak jobb pártira számíthat, mint Gundurow ur.

— Gundurow! — kiáltott Sergius nénje hálalos sértődéssel, — ami a születést illeti, semmivel sem áll az ön leánya mögött. Ami a vagyont illeti, ez nagyon közömbös az ön öcsémre nézve. Legyen meggyőződve, hogy szerencsések leszünk, ha a hercegnő egy krajczár hozomány nélkül nyújtja is a kezét.

A hercegnő csaknem gunyosan mosolygott.

— Engedje megjegyezmem, asszonyom, hogy mégis csak van különbség Gundurow ur és a leányom között. Lina hercegnő, ő pedig egy egyszerű nemes ember. Ilyenformán meg fogja érteni, hogy én sohasem egyezhetem bele abba, hogy „Lina hercegnő” — „tanitóné” legyen.

— En el voltam készülve erre a feleletre, — gondolta Perewerzin asszony, — bolondság volna tehát ha bosszankodnám, annál is inkább, mert ez az asszony bornirtságával egyszerűen nevetséges.

Könnyű fejbőlintással elbucszott és az ajtó felé ment.

A hercegnő most aggódni kezdett egy kissé. Utána sietett.

— De kedves Perewerzin asszony, csak nem fog ezért rám haragadni? Igazán nem akartam sérteni sem önt, sem az öcscsét. En bizonyára

nagyra becsülöm önöket, de más terveim vannak Linára nézve.

Zsófia asszony megállott.

— Azt én tudtam és ha mégis eljöttem, annak csak az az oka, mert megtudtam a fiatal hercegnő nézeteit ezekre a tervekre vonatkozólag.

— Fájdalom, ugy látszik, a leányom mindenben bizott, csak bennem nem.

— Hát beszélt ön erről vele? — kérde Zsófia Iwanowna.

A hercegnő ijedten tekintett reá, Perewerzin asszony pedig gyorsan elhagyta a szobát.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 16. —

Fehér Kereszt szálloda. Kollmann Rezső utazó Bécs. — Jakab Géza kereskedő Körösbánya. — Horváth Lajos kereskedő Gurahonez. — Bondy József gyáros Saar. — Munk Gyula utazó Budapest. — Reichardt Richard utazó Bécs. — Baumgarten József utazó Bécs. — Fink Tódor utazó Budapest. — Böleskei Lajos utazó Budapest. — Friedmann Lajos kereskedő Lugos. — Várady Kálmán birtokosné Nagylak. — Manner Kálmán igazgató és neje Zalatna. — Stern Mór utazó Budapest. — Heltai M. bir. felügyelő Budapest. — Singer Arnold utazó Budapest. — Zibt Henrik utazó Budapest. — Fried Jakab utazó Budapest. — Vécsey Samu magángzó Kolozsvár. — Sárga Kristóf magángzó Kolozsvár. — Bienenstok Jakab bérlo Buty'n. — Weisz József kereskedő Dunaszerdahely. — Jahn Vilmos igazgató Borossebes.

Vass Szálloda. Kaufmann Mór kereskedő Nagyág. — Báro Bahidy Sándor birtokos Simard. — Szalmási Béla utazó Budapest. — Braun Adolf utazó Berlin. — Liderhoffer József utazó Bécs. — Löwy Leopold utazó Budapest. — Dr. Petrovics Arzen ügyvéd Nagylak. — Miolescu Pál esperes Komlós. — Kohn Leopold kereskedő Budapest. — Nagy Imre utazó Budapest. — Klein Jakab utazó Szeged. — Kemény Ignác utazó Szolnok. — Aczél Imre utazó Kisvárd. — Német Lajos utazó Félégyháza. — Kirila Juszuin jegyző Szászkaánya. — Lukács Márton utazó Bécs. — Trailescu János esperes Kisjenő. — Reich Mór utazó Budapest.

Központi Szálloda. Stégmüller György főbiztos és családja Szt.-Gothárd. — Háriig Sándor műszaki tanácsos Budapest. — Braun Adolf utazó Budapest. — Ormos Arnold utazó Budapest. — John Miksa utazó Budapest. — Barkáts Mária magángzóné Budapest. — Laufer Ferenc utazó Budapest. — Weiser Gyula utazó Bécs. — Schlesinger Zsigmond utazó Bécs. — Fischlag Sándor utazó Bécs. — Elgner Jozsef utazó Bécs. — Bozsits Milyutin osztályfőnök Belgrád. — Radovanov Swetislaw mérnök Belgrád. — Kertész György gazdasz Kalló-Semjén. — Goldschmidt Jozsef utazó Budapest. — Ehrenthal Miksa utazó Budapest. — Krausz Miksa utazó Temesvár. — Palmer Mátyás utazó Temesvár.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős

Vass Géza.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnág este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6:20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Magyar királyi államvasutak,

118194—1900. számhoz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Hatvan állomáson létező felvételi épület bővítéséhez és átalakításához szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek a költségvetés az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapestben, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magas építményi ügyosztályában (VI. Teréz-körút 56. szám III. emelet 14. szám) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb **1900. évi augusztus hó 22-én déli 12 óráig** nyújtandók be, alulírott igazgatóság építési főosztályánál (VI. Teréz-körút 56. szám II. emelet 10. ajtó).

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be.

Ajánlat a hatvani felvételi épület bővítésére és átalakítására.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1900. évi augusztus 21-én déli 12 óráig 2200, azaz kétezerkétszáz korona bánatpénz teendő le, a magyar királyi államvasutak főpénztáránál (VI. Andrassy-út 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapírokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítanak, de névértéken felül számításhoz nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térítvénynyel adandók fel.

Budapest 1900. évi július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomást nem dijazunk).

Magy. kir. államvasutak.

113492—1900. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a folyó 1900. év folyamán visszanyert és még visszanyerendő pályafentartási és vágányépítési czélokra már nem használható:

mintegy 900 tonna különféle ócska aczélsin;

mintegy 3000 tonna belföldi ócska vassin, és

mintegy 3400 tonna külföldi ócska vassin eladása czéljából nyilvános pályázatot hirdet; kikötöttik azonban, hogy a magy. kir. államvasutak részéről ezen mennyiségekre nézve, — melyek korlátlanul nagyobbak vagy kisebbek lehetnek, — semminemű kötelezettség nem vállaltatik, s hogy vevő az 1900. év végéig tényleg rendelkezésre álló mennyiségeket tartozik a felajánlott egység árakon átvenni.

Ezen sinek teljes kocsirakományokban a magy. kir. államvasutak valamely állomásán bérmentve kocsicsba rakva és hivatalból lemászálva azon részmenyiségekben bocsátatnak a vevő rendelkezésére,

a mint azok az ügylet mekötésekor készletben vannak, illetve az év végéig a pályából visszanyeretnek.

A f. év november hóban rendelkezésre álló készlet a vételár előzetes lefizetése mellett legkésőbb f. évi december hó végéig; a december hóban visszanyerendő sinek pedig legkésőbb 1901. évi január hó végéig feltétlenül átveendők.

A sinek minden kötelezettség nélkül az egyes darabok szelvényére és minőségére adatnak el; a sinek hosszát illetőleg megjegyztetik: hogy csakis öt méteren felüli és öt méteren aluli hosszal bíró darabokra vállalunk kötelezettséget, miért is oly ajánlatok, melyek határozot hosszakat vagy szelvényeket kötnék ki, figyelembe nem vétetnek.

Kikötöttik, hogy minden ajánlattevő ajánlatával az afelett hozandó határozatig kötelezettségben marad.

Ajánlat részmenyiségre is tehető. Az ajánlattevő a jelen hirdetésben felsorolt feltételeken kívül magára nézve kötelezőknek ismeri el a magy. kir. államvasutaknak az ócska anyagok eladása iránt 122291—96. sz. a fennálló általános feltételeit, a melyeket ivenként 30 filléres magyar bélyeggel és aláírásával ellátva ajánlatához csatolni tartozik. Ezen feltételek 30 filléret a nyomtatványtárlót megszerzethetők. Vidéki megkeresésekre, melyek írásban a nyomtatványtárhoz intézendők 30 fillér és megfelelő posta bélyeg beküldése ellenében megküldetnek.

Az ajánlatban az átvételi, átlomás, továbbá az ajánlati ár korona értékben (számmal és betűvel) végre az idézett feltételek elfogadása világosan kiteendő.

Felhivatnak tehát a pályázni szándékozók, hogy lepecsételt s egy koronás magy. kir. bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat ócska sinek megvételére 113492—900. sz.-hoz,“ **folyó évi szeptember hó 5-ének déli 12 óráig** anyag és leltár beszerzési szakosztályunknál (Andrassy-út 73. sz. II. em.) benyújtani sziveskedjenek.

Bánatpénzképen az ajánlott egységár szerint kiszámított érték összeg 5⁰/₀-a az ajánlat benyújtását megelőző napjának déli 12 óráig főpénztárunknál készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Bánatpénz nélküli, elégtelen bánatpénzzel, a határidőn túl beérkező ajánlatok, ugyszintén olyanok is, melyek az előirt feltételek nélkül érkeznek, és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Más ügyletek biztosítására letétünkben levő biztosítékok ezen ajánlathoz nem fogadhatnak el bánatpénzül.

Egyébként a magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az ajánlott árra, szabadon választhasson, hogy az egyes ajánlatoknak tetszése szerinti részmenyiségeket is engedhessen át s végre, hogy a czél elérésére bármely más intézkedést is tehesen.

Ha ajánló a kiirt egész mennyiségre, vagy annak bizonyos meghatározott részére kíván ajánlatot tenni, ezt ajánlatában határozottan kifejezni tartozik.

Budapest, 1900. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomást nem dijaztatik.)

18061/1900.

Hirdetmény.

Egyes állattulajdonosok a bécsi állatvásárookra a vemhesség igen előrehaladott szakában levő állatokat szállítottak, melyek ennelfogva közfogyasztásra alkalmatlanok voltak s Bécsben a vásárokról hatóságilag visszautasítottak.

A nagymáltoságu m. kir. földművelésügyi Miniszterium 48553 szám alatt kelt rendelete alapján figyelmeztetik a gazdaközönséget, hogy a vemhesség igen előrehaladott szakában levő állatoknak közfogyasztás czéljából való szállításától tartózkodjanak.

Arad, 1900. évi augusztus hó 2.

A városi tanács.

2849—1900 kh sz.

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrnak VIII. 84995—1899. sz. a kelt rendelete folytán ezennel közhiré teszem, hogy a nagymélt. keresk. miniszter ur a vendéglőkben korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken a bor és sör kimérésére használt üvegpoharakok s üveg poharaknak kizárólag korona bélyeggel hitelesítetten való kötelező használata tárgyában 1899. évi márczius hó 15-én 6523 sz. a kelt magas rendeletének hatályát f. évi július hó 1-től kezdődőleg a pálinka, azaz az égetett szesz italok kimérésénél mértékként használt üvegpoharakok és üvegpoharakra is kiterjesztette.

Felhívom a pálinka, azaz az égetett szesz italok kimérési üzletek tulajdonosait, s üzletvezetőit, hogy a pálinka, illetve az égetett szesz italok kimérésénél mértékként használt üvegpoharakokat s üvegpoharakat a jelen hirdetés első megjelenésétől számított 15 nap alatt annál is inkább láttassék el mértékhitelítési korona bélyeggel mivel, a mennyiben a jelzett határidő lejártá után megtartandó vizsgálat alkalmával üzleteikben korona bélyeggel el nem látott üvegpoharak vagy poharak találatnának azok elkobozása mellett, ellenök a büntető eljárás az 1879. évi XL. t. cz. 136. §-a alapján meg fog indittatni.

A mennyiben pedig a vendéglők, korcsmárosok és egyéb bor és sör kimérésére szolgáló nyilvános helyek tulajdonosai az üzleteikben és mértékként használt üvegpoharakokat üvegpoharakat az 1899. évi július hó 1-én életbe lépett 6523—1899. sz. ki. ü. miniszteri rendeletnek megfelelően ezigideig mértékhitelítési korona bélyeggel el nem láttatták volna, ezuttal is újból felhívom, hogy ezen rendeletnek fentebb említett idő alatt megfeleljenek, mivel ellen esetben, ha a záros határidő leteltével megtartandó vizsgálat alkalmával üzlethelyiségükben korona bélyeggel el nem látott üvegpoharak vagy üvegpoharak találatnának azok elkobozása mellett a büntető eljárás az idézett törvény 136. §-a alapján ellenök is meg fog indittatni.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala 1900. július hó 24-én.

Sarlot.
főkapitány.

A magy. kir. államvasutak Budapest jobbparti üzletvezetősége. 20030—I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak alulírt üzletvezetősége nyilvános pályázat útján 3 évi időtartamra biztosítani óhajtja a vonalain alkalmazottak azon hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok részére szükséges egyenruhadarabok szállítását, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok a következők.

1. Nyári zubbony sötétkék kártolt fonalu (kammgarn) szövetből.

2. Nyári zubbony sötétkék trikotból.

3. Tavaszi és őszi zubbony sötétkék vastag trikotból.

4. Téli zubbony sötétkék vastagabb trikotból.

5. Nyári nadrág kékes szürke trikotból.

6. Nyári nadrág gyapju színű kártolt fonalu (kammgarn) szövetből.

7. Tavaszi és őszi nadrág kékes szürke vastag trikotból.

8. Téli nadrág kékes szürke vastagabb trikotból.

9. Tavaszi és őszi felöltő (csuklyával) sötétkék tüffelből.

10. Téli felöltő (csuklyával) sötétkék palmersztomból.

11. Sapka.

12. Nyakravaló. a) Clothból.

b) selyemből.

13. Kesztyű.

14. Karkötő.

Szállító czég kötelezi magát a jelen hirdetmény tárgyát képező ruhadarabok elkészítéséhez az alulírott üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályában levő és ott a rendes hivatalos órák alatt megtekinthető mintáknak teljesen megfelelő felső kelméket felhasználni, szigoruan kikötöttik, hogy a felső kelméknek okvetlenül — a bélés szövet és egyéb cikkeknek pedig — amennyiben hazánkban gyártatnak, — valamely hazai gyárból származottnak kell lenniök. A gyár honnan a felső kelmék és bélés szövetek beszereztetnek az ajánlatban feltétlenül megnevezendő, mert e nélkül az ajánlat figyelembe nem vétetik.

Az ajánlatban kiteendő, hogy a felfektetett felső kelme minták közül, melyik minta szerint fog szállítani.

A fentebb felsorolt ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó egyéb részletes feltételek alulírott üzletvezetőségnél megszerzethetők, mely feltételek aláírottan az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlattal együtt következő felirattal: „Ajánlat hivatalnok egyenruha szállítása iránt“ **1900. évi szeptember 4-én déli 12 óráig**, alulírott üzletvezetőséghez benyújtandók — avagy posta útján ajánlva beküldendők, hová is bánatpénzképen mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 400 korona készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban 1900. évi szeptember 3-án déli 12 óráig beküldendő.

Az alulírt üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlat egységárakra szabadon választhasson s. azok közül bármelyiket elfogadhassa.

Kelt, Budapestben, 1900. aug. 8.

M. kir. államv. üzletvezetősége.

Kiadó lakások és üzlethelyiségek.

Forray-utcza 7. szám a.
egy
üzlethelyiség
azonnal,
a „Pschor Bräu“ sörraktár
irodahelyisége pedig
október hó 1-re,
továbbá két

emeleti lakás

november 1-re 2334

kiadó.

Bővebbet Hajek Antal üveg-
és porcellánkereskedésében.

Glogovác

község

jegyzői irodájában

egy a jegyzői teendőkben jártas

jegyzői irnok

azonnal

alkalmazást nyer.

Javadalmazása évi 480 korona
készpénz, mosás és ágyneműn ki-
vül teljes ellátás. — Ajánlatok Sze-
rény Sándor helyettes jegyző czi-
mére Glogovác (Aradmegye) czi-
mendők.

Glogovác, aug. 12.

Szerény Sándor,

2364

h. jegyző.

1723—1900.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a városi
törvényhatósági utak építési, fen-
tartási és kezelési kiadásairól, s a
kiadások fedezésére szükséges be-
vételekről az 1901. és 1902. évekre
összeállított, s Arad sz. kir. város
közigazgatási bizottsága által meg-
állapított költség előirányzat hiva-
talomban az 1900. évi augusztus
hó 15-től—1900. évi augusztus hó
30-ig terjedő 15 napra közszemlére
kitétetik, ahol az érdekeltek által
megtekinthetők, s azaz elleni fel-
szólalások, a kitételi idő tartamá-
nak lejártá napjáig, hozzám írás-
ban benyújthatók.

Aradon, 1900. évi augusztus hó
13-án.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

Kiadó üzlethelyiség.

Templom-utcza 8. sz. a.

Ingusz I. és fia által ez-
ideig birt helyiség

1901. május hó 1-re

kiadó.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Ingusz J. és fia

czég tudatja t. vevőivel, hogy
már november hó 15-ikén
helyezi át

könyvkereskedését

a Herzog ház közvetlen kö-
zelében lévő,

Templom-utcza és Kazinczi-utcza

sarkán

nyitandó fényesen átalaki-
tott helyiségbe.

!!! Százezreket mentett meg !!!
a magyar gazdáknak a !!!

Somogyi Géza táppor.

!!! Hogy mily nagy jelentőséggel és kiváló hatással van ez a tápszer az állattenyésztésre.
bizonyítja azon körülmény is, hogy minden üzletben ma már kapható. !!!

A szabadalmi okirat kivonata:

Jelen tal. Imány tárgya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, különö-
sen sertések egy folyékony, mint szilárd táplálékba belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti.
Mint a tapasztalatok hozzászólottak, ezen tápporral ellátott táplálék az áll-
lat szervezetére igen jótékony hat, a mennyben annak ellenálló képességét
betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagymértékben növeli.

A táppor biztos hatásáról számtalan hivatalos elismerés, köszönő levél és
szakvélemény adhat tanúságot. A sok közül néhány:

Tekintetes Somogyi Géza urunk Arad.

Ertesítem, hogy az ön gyártmányát képező
állattápot kipróbálva, azt az állatok, — kiváló-
lag pedig a sertések táplálásánál jónak találok.
— s úgy az állat emésztésére, valamint az eset-
leg fellépő betegség gyógyítására és megelő-
zésére bárkinek is a legmelegebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel:

Pauer István,
Székesfehérvár sz. kir. város
állatorvosa.

Igen tisztelt Uram!

Ezen pár sorban fejezem ki köszönetem és
elismerésem az ön által feltalált ugynevezett
„Emésztést elősegítő por“ nálunk tett jó hatásáért:
a siker, mit elérünk, valóban meglepő! Legyen
meggyőződve tisztelt uram, hogy ezen kis köz-
ség, hol pora a nagymértékben uralkodó sertés-
betegséget teljesen megszüntette, — hála kö-
szönetének nyilvánítása mellett oda fog törekedni,
hogy minél több helyen és egyenként ismeresse
emésztési porának meghebzíthetlen értékét.

Adorján, 1900. január havában.

A község nevében — kiváló tisztelője
P. h. **Daróczy Albert,**
községi főbíró.

Ezenkívül számos vélemény és elismerés van elsőrendű gazdaságok, gazda-
sági iskolák, állatorvosok és községektől. — 1 kiló 1 frt 80 kr. (3 kor. 60 fill.),
kapható 18, 45 és 90 kros dobozokban. — Viszont eladók nagyobb vételnél
kedvezményt kapnak.

— Az elismerő levelek minden üzletben láthatók. —

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszerész urnál, Vojtek és Weisz drogonista,
Éies Armin, Fejér Gyula, Karácsonyi Antal, Daimel Lajos, Pollák József, Nagy
Farkas, Ring Zsigmond, Weisz David, Ferber Lajos urak fűszerkereskedésükben
és egy Aradon, mint Aradmegyében bármely üzletben.

Egy jókarban lévő

forgatható

tekeasztal

felszereléssel,

megvételre kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

105534—900. szám.

Pályázati hirdetmény.

(Faszén szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak igaz-
gatósága 1900. évi január hó 1-től
számítandólag egy, illetőleg három

éven át évenként mintegy 22.000. q
faszén szükségletét biztosítani óhajt-
ván, eziránt nyilvános pályázatot
hirdet.

Az ajánlatok 1900. szeptember
hó 7-éig beterjesztendők, a bánat-
pénzek pedig a megelőző napon
déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes
feltételek, ugyszintén az általános
és különleges szállítási feltételek
a magy. kir. államvasutak anyag
és leltár beszerzési szakosztályá-
nál (Budapest, Andrassy-ut 73. II.
em. 43. ajtó) valamint minden
üzletvezetőségénél megtekinthetők,
vagy a megállapított ár előzetes
befizetése mellett a magy. kir.
államvasutak budapesti nyomtat-
vány-tárnál posta útján is megren-
delhetők megjegyezvén, hogy a
különleges szállítási feltételek min-
den példányáért 15 kr. az általános
feltételekért pedig 25 kr. fizetendő.

A feltételeknek posta útján való
küldése esetén 10 kr. postaköltség
is beküldendő.

Budapest, 1900. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

Egy a jegyzői teendőkben,
s főleg
az adóügyben

teljes jártassággal bíró egyén, Ko-
vaszincz község

jegyzői irodájában

1. évi szeptember 1-től

alkalmazást nyerhet.

Fizetése havi 40 korona és ág-
neműn s mosáson kívül teljes el-
látás. A román nyelvnek ugy szó,
mint írásbeli tudása okvetlenül
megkívánatik. — Jegyzői vizsgá-
val bírók előnyben részesülnek.

Kovaszincz, aug. 15.

Buftea Miklós,

2361

jegyző.

37238/900.—XVII. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Az aradi m. kir. pénzügy-
igazgatóság részéről közhirre
tétetik, hogy az aradi pénzügyi
kincstári palotában szükséges
javításoknak vállalatba adása
ezéjából az aradi kir. pénzügy-
igazgatóság hivatalos helyisé-
gében 1900. évi augusztus hó
28-án d. e. 10 órakor írásbeli
zárt ajánlatok tárgyalásával
egybekötött nyilvános szóbeli
árverezés fog tartatni.

Az ajánlat tárgyát képező
összes munkálatok kikiáltási
ára 2605 korona 78 fillér.

A szóbeli árverés megkez-
dése előtt leteendő vagy az
ugyanaddig az aradi m. kir.
pénzügyigazgatóság főnökénél
benyújtandó zárt és a szöve-
gzés első sorával keresztülirt
egy koronás bélyeggel ellátott
írásbeli ajánlathoz esatolandó
bánatpénz 261 korona.

A munkálat annak fog adatni,
aki a kikiáltási árból a (%)
százalékokban kifejezendő leg-
előnyösebb kedvezményt teszi
és arra alkalmasnak is talál-
tatik.

A szó és írásbeli ajánlatot
tevők kívánatra vállalkozó ké-
pességüket és vagyoni állapo-
tukat igazolni tartoznak.

A részletes árlejtési felté-
telek és a költségvetési okmá-
nyok az aradi kir. Pénzügyigaz-
gatóságnál (Pénzügyi palota
II. em., XIII. sz. szoba) a hi-
vatalos órák alatt bármikor
megtekinthetők.

Aradon, 1900. augusztus hó
9-ikén.

2365

M. kir. pénzügyigazgatóság.